Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

MỖI SỐ 0$07

ĐƯỐC NHÀ NAM

BÁO RA MỖI NGÀY

Năm thứ nhì — N° 194

Chủ-nhiệm: NGUYỄN-PHAN-LONG

BÁO-QUÁN: 72, Lagrandière Dây nói số 1266 — TÒA-SOẠN: 147, Rue de Reims Dây nói số 556 — Quản-lý: NGUYỄN-VAN-SAM

JOB

Vendredi 17 Avril 1931

TÂY ĐÁNH ANNAM

Quan biện-lý Moreau nói với những người Tây ấy rằng: « Các anh là hạng hèn »

Ở trên miếng đất nầy, dân Pháp cùng mấy chiếc và trùng-trị một và dân Nam chạy đi đâu khỏi, mà cách nghiêm chỉnh luôn luôn. Có không quan-hệ với nhau mỗi việc, một việc mới xảy ra ở ngoài Bắc giao-thiệp với nhau mỗi ngày, lâm chung.

Trong cái sự chung đụng gặp gỡ nhau mỗi việc mỗi ngày, thì đâu cho người cùng nói, cùng nước, khỏi mấy sự giận hờn, đấm cả nhau thay, huống chi người sống chung ở trong một cái xã-hội mà tưởng với nhau mặc lòng, nhưng cũng vẫn là khác người, vậy thì nếu có xảy ra những « Tây đánh Annam », biết chuyện ở đời, cũng không gì lạ.

Lạ có một điều, là trong mười việc Tây đánh Annam đem ra giữa tòa, thì có tới chín việc, tòa xét ra rằng người Annam không có tội gì cả, bằng quá là người tây bị-cáo đã mình là tây, mình là mạnh, biết rằng người Annam không dám chống trả, và lại nhỏ thộ không đủ sức chống trả với mình, cho nên cố đánh trận, đánh vô-lý vậy thôi. Ta nên biết rằng chính-phủ đã từng định-ninh dặn dò đây bảo người tây không được ngược đãi người Annam, và những người Pháp công-bằng nhơn đạo ở đây, vẫn công-kích những cái cử-chỉ « ỷ thế hiếp người » của năm ba người Pháp vô-lý đó sống trong chỗ Pháp-Việt giao-tế, ta vẫn thường thấy xảy ra những vụ đại-khái như vụ sẽ thuật dưới đây.

Mấy người Tây kỵ-khôi và sanh chứng như thế, không có gì khác hơn là họ không có giáo-dục, không tuân theo lời minh-huấn của chánh-phủ, không có cái tư-cách đúng đắn công bằng của người Pháp, nói tóm lại họ không hiểu rằng họ có cái nghĩa-vụ phải sanh-hoạt chung và phải thân-thiện với người Annam. Một người Tây như các ông Pasquier, Krautheimer, Roubaud, Garros v.v.... không bao giờ đánh người Annam — dầu cầm nhánh bông mà đánh cũng vậy — còn người tây nào ỷ mạnh đánh người Annam, tức là người vô giáo-dục vậy.

Ta nên tưởng rằng hạng ấy ở đây rất ít, và bao giờ ra trước dư-luận hay là pháp-đình, thì người Pháp đồng đẳng, quan tòa công-bằng.

Ngày 1er Février mới rồi, ông Đặng Vũ-Lạc, Y-khoa tấn-sĩ, làm chánh-đốc nhà thương ở Hanam, đi xe từ Hà-nội xuống Nam-định. Xe hơi ông Đặng Vũ-Lạc, vì người đi trước, đằng sau có xe của hai người tây là Rossi và Sireyjol. Xe hơi phải đậu lại chờ cho xe lửa đi qua. Nhơn lúc đậu đó, hai người gây sự với ông Lạc, rồi Rossi đánh ông một bạt tai, còn Sireyjol xô ông té xuống cái hố ở bên đường. Việc xảy ra có nhiều người làm chứng.

Ông Đặng-Vũ-Lạc đi kiện.

Việc ấy đã đem ra tòa Tiểu-hình Hanôi bữa 9 Avril. Vì là vụ kiện của một ông đốc-tơ bị đánh, nên người đi coi cũng đông, xem ra dư-luận người coi, cho tới quan tòa và trạng-sư, đều cho hai anh tây đó là « bèo ». Hèn vì ăn hiếp người Annam; hèn vì hai người đánh một.

Theo như lời của trạng-sư Lambert, là người bào chữa cho ông đốc-tơ Lạc, thì việc nầy có quan hệ về đường tinh-thần hơn về đường vật chất. Và chính những việc như thế nó đã đào thành một cái hố ở giữa khoảng người Pháp với người Nam, khiến cho hai bên không thể đã huề với nhau được! Rồi ông nói tiếp rằng:

— Ông Đặng Vũ-Lạc đã từng du học tại trường Cao đẳng Y-học bên Pháp. Ông được giao thiệp với người Pháp trong địa-hạt nước Pháp. Ông hiểu người Pháp vì ông biết người Pháp. Điều ông biết nữa là người Pháp ở Pháp không khi nào làm những việc « hèn » như là việc ta thấy ở trên Cầu-guột ngày 1er Février vừa rồi. Toà phải trừng phạt bọn Rossi và Sireyjol một cách rất nặng nề để xứng đáng với tội trạng của chúng.

Quan Biện-lý Moreau cũng nghiêm khắc chẳng kém gì trạng-sư của ông Đặng Vũ-Lạc. Không những ngài tán thành mấy lời nói của trạng-sư Lambert, mà lại còn nhắc lại câu nói: « Rossi và Sireyjol là một hạng hèn » để thóa mạ hai người bị cáo. Quay về phía Rossi, quan Biện-lý Moreau nói:

— « Các anh là hạng hèn. Các anh sở dĩ dám dùng võ lực để áp chế ông Đặng Vũ-Lạc là vì các anh nom thấy ông Lạc nhỏ nhen, biết rằng ông Lạc chẳng chống lại được với các anh.

(Coi qua trường sau)

Ở Đại-hình bữa nay

Huy đã bị xử-tử

Theo như lời bổn-báo đã nói trước, ngày nay 17 Avril, thì tòa Đại-hình xử đến vụ tên Huy, đảng-viên cộng-sản, đã bắn chết ông thanh-tra mật-thám Legrand ở cửa sân banh Mayer, bữa 8 Février mới rồi.

Ai cũng biết vậy khi đó thì Huy bị bắt liền, nhưng ra phòng Đề-thẩm, Huy chỉ nói là muốn chết, chớ không chịu khai một câu nào cả. Bữa nay ra tòa Đại-hình, thấy Huy có vẻ điềm-tĩnh, và người coi ốm o quá.

Trước tòa Đại-hình sáng nay, Huy không khai một câu gì. Tòa hỏi những là quê-quán ở đâu, vào đảng cộng-sản bao giờ, ai rủ giết ông thanh-tra Legrand v..v... Huy đều làm thinh hết.

Hồi 9 giờ rưỡi, tòa tuyên-án xử tử Huy. Coi sắc mặt Huy vẫn tự-nhiên như thường.

Hôm nay tòa cũng xử cả vụ Ambrosi là người Tây làm việc khoa-bạc Cholon đã lấy của công-khố 72 ngàn đồng.

Chuyện thị phi....

Xin mời quan Thanh-tra thuộc địa đi chơi ngả nầy

Năm trước đây, Nam-Chúc không nhớ rõ là năm nào, một người Tây cỡi xe hơi đi hóng mát ngủ cần Bình lợi. Bấy giờ chưa đường cầu lớn, nhà Lục-lộ có đặt yết-thị đăng ra, có treo cờ giữa lộ, có đóng đủ cách để tỏ cho bộ-hành biết rằng cầu đương sửa lại.

Xe tới đó, xe chết, sốp-phơ lại bỏ xe đó. Đương vậy buồn, người tây bèn mở đi bách bộ trên cầu. Ông ! Hơ... vừa bước qua nghỉ, xảy đâu có tiếng ầm thật to, người tây ấy độn mộc, không phải độn mộc, độn thổ không phải độn thổ, mà độn thấy thì cũng không nhằm, vì là cặp chưn người chưa chấm nước, chỉ mà ngã lọt xuống dưới cầu, may sao hai tay còn vẫn được cây vững trên cầu, nên chỉ nếu tòn tan đó rồi nhờ người ta đem lên.

Hồn bồn, hồn vía, người điềm tĩnh tài đâu mà gặp sự thình lình như thế cũng là kinh sợ, giựt mình nên là người chưa chắc có tánh điềm tĩnh.

Ngã lọt xuống cầu, người tây ấy nổi dóa vì đau kiện sở Trường-tiền, nhưng sau nhà nước phải chịu bồi thường cho 8.000$ mới êm.

Sướng quá, chưa thấy chết đa chưn nào cả, mà được 8000$! Tuồi chi lúc ấy mà có Nam-Chúc ở đây, thì Nam-Chúc tội gì viết nhựt trình, chỉ ta một cái là đủ giàu, chẳng hơn là ngồi cầm cọ tối ngày, mà thằng chưa biết lương đã khá rồi sao ?

Nhưng có người nói rằng: « Người tây đó sở dĩ được bồi thường 8000$00 là vì người là Tranh-tra thuộc-địa, chớ hạng người như anh, có lọt tay hay mất mạng mà chưa lấy, chớ ai đếm xỉa gì. »

— Vậy sao ? Mà vì lẽ gì mà nhà nước phải bồi thường cho ông quan ấy ?

— Vì rằng Lục-lộ không có cái người đương giữ đường.

— Thời có yết-thị đó, có mấy tấm bảng để chỉ đó.

— Không đâu, theo luật thì sở Lục-lộ phải để người canh gác chỗ đó mới mà đăng.

— Cái đó có yết-thị, đã có đăng cây rào đường rồi, mà còn phải có người đứng đó canh gác nữa sao ?

— Vậy đó nên không thì không đúng luật.

— Vậy thì Nam-Chúc độ nầy may ra phát tài lắm.

— Làm gì mà phát tài ?

— Thời Nam-Chúc sẽ mời ông quan ấy đi chơi ngả nầy.

— Ngả nầy là ngả nào mà phát tài ?

— Ấy ngả Paul Blanchy đó.

— Anh làm gì ở ngả đó mà phát tài ?

— Có làm gì đâu! Chỉ vì ngả đó, ngang nhà dây thép mới, người ta có đánh một đường mương rất lớn bắt ngang qua đường đó, có lẽ là để dẫn ông đến thấy. Hai bên đường mương tuy có cắm cây đến xe có được, nhưng sở Lục-lộ không để người canh gác, lại còn đường rào để tới gần chỗ đường rẫy xa điền thì đóng đi. Nếu anh cứ nghe đâu đó có bốn năm cái xe hơi bị sụp gối đó rồi. Nếu bây giờ Nam-Chúc dẫn ông quan ấy đi ngả đó thì tất là sở Lục-lộ, chạy đăng trời cũng phải bồi thường cho cái xe hơi, bồi thường sự giựt mình của ông, lại nữa là 16.000$, số bạc 16.000$00, mà mình lấy chơi nên Huê-hồng 20 %, thì có phải rằng ít nữa mình có một « cú » là 3000$ không ? Vậy thì quan lớn thanh-tra ngài đâu ? Xin mời ngài đi ngả nầy với.

NAM-CHÚC

Đã bắt được mấy đứa giết vợ chồng Ng-v-Bộ

Mấy bữa trước, bổn-báo đã thuật cái thảm-án xảy ra thứ bảy trước, là hai vợ chồng Ng-v-Bộ và Trần-thị-Thiệp, người làng Tân-điền (Giađinh) chở thuyền mía vô Cholon bán. Tối lại, trở về đến Rạch-cát thì bị sáu đứa cướp sông, bơi xuồng áp tới, đánh hai vợ chồng chết và liệng cả cặp xuống sông, rồi lấy được 24 đồng bạc.

Nay sở cảnh-sát Cholon đã bắt đặng hai đứa can-dự vào việc nầy, một là tên Ng-v-Dậu mới ở tù ra, hai là tên Ng-v-Huỗ, 18 tuổi.

Người thợ bạc bị trách cứ về trận hỏa hoạn đường Galliéni đã bị bắt giải tòa

Tên Nguyễn-văn-Ben, làm nghề thợ bạc và một người đàn bà ở gần bên va, tên là Nguyễn-thị-Tỷ đã bị bắt giải tòa, và tội ở đình của họ mà sẩy ra trận hỏa hoạn dữ dội ở đường Galliéni hôm 10 Avril, thiệt hại có đến 18 ngàn đồng.

Theo lời ấn kết thì là tại hai người đánh lộn, người đàn ông rách đèn dầu lửa liệng vào đầu người đàn bà, nên dầu văng ra, lửa mới bốc cháy lên, mà bây giờ có mấy trăm người không nhà không gạo đó.

Đâu chụp hình khéo ? Chỉ có nhà

Photo QUẢNG-CHÂU

ở đường Chợ-quán, số nhà 428, giấy thép nói số 475 Cholon mà thôi (ngay đầu cầu Xóm Củi).

Quan Toàn-quyền Pasquier ở Paris

Đang lo tính cho lúa gạo ta

Hôm qua, có cái tin A. F. P. như vầy:

« Quan Toàn-quyền Pasquier đang lo tính về cái tình-hình của nông-dân tây nam ở Đông-dương và cuộc mua bán lúa gạo, cho nên ngài đã mời tất cả đại-biểu các nhà băng lớn cùng các nhà xuất cảng tới để bàn xét cái tình-hình lúc nầy, nên làm ra sao. »

Té ra lúc nầy ông Pasquier ở Paris mà cũng lo lắng cho nông-dân, còn ở đây thì ông Phó Toàn-quyền Graffeuil ở Hanoi và Saigon đã xem xét tình-hình kinh-tế. Xem vậy thì Chánh phủ để ý tới tình-hình khó khăn của nông-nghiệp ta lắm. Song công-việc cứu-cấp nông-dân, thì các nhà trách-nhiệm còn đương bàn tính lôi thôi, chưa biết chánh-phủ tính làm phương-pháp nào, và có thi-hành ngay không. Nông-dân rất mỏi lòng trông đợi, vì tình-cảnh của họ lúc nầy khẩn bách lắm rồi.

Một tiệm buôn ở số nhà 20 đường Sabourain, muốn thôi buôn để làm việc khác, nên có nhiều đồ hàng còn mới và tốt như: giày, nón, áo con nít, ghế Thonet và nhiều đồ thêu muốn bán thật rẻ. Mời chư vị lại mua bỏ qua dịp nầy thật là uổng lắm.

Mấy đứa giựt tiền của Trần-kim-Thủy đều bị chung thân

Tên thủ-phạm vượt ngục Phú-Mỹ, nay hãy còn trốn

Ngày 12 Juillet năm ngoái, Trần-kim-Thủy, người khách-trú, làm anh thâu tiền cho hãng *Cie de Commerce et de Navigation d'Extrême-Orient*, nhà trong Cholon, đương ngồi xe kéo, thì bị một cái xe hơi đằng sau ủi tới, làm đổ xe kéo văng cả cái kẹp da của Trần-kim-Thủy, trong đó có 5.900$00 với mấy cái séc, vừa đi thâu về. Ba đứa trên xe hơi lượm cái kẹp da rồi dông mất. Ấy là chúng nó lập mưu, ủi cho đổ xe kéo như thế đặng chúng giựt tiền.

Linh-kín dò xét hoài không ra, thình lình tối bữa 18 Juillet, sơn-đầm Biên-hoà đón chiếc xe hơi kia để xét giấy tờ, té ra lại bắt đặng tên Nguyễn-văn Cơ tức Hoàng, chính là thủ phạm trong vụ giựt tiền ở Cholon mấy bữa trước. Nó khai hai đứa đồng-mưu là Chua và Bo cũng đều bị bắt.

Ba đứa bị giam bên khám Phú-Mỹ. Tên Nguyễn-văn-Cơ thoát ngục trốn mất, chỉ có tên Chua và tên Bo ra tòa Đại-hình sáng bữa qua.

Hai tên nầy đều bị khổ-sai chung-thân.

TỐI NAY Ở NHÀ HÁT TÂY

Giáo-sư Martenot cho ta coi một thứ âm-nhạc rất lạ

Ngày bữa nay, thầy *Angers* ở Nhựt qua, có một nhà âm nhạc thiên-tài của nước Pháp, là giáo-sư Martenot ở Nhựt về ghé qua Saigon ta.

Tối nay 17 và tối mai 18 Avril trong hai đêm tại nhà hát tây, giáo-sư Martenot cho công-chúng Saigon coi một vật rất mầu nhiệm của ông đã phát-minh ra, trong đó chẳng có máy gì nết rảo, mà thâu được tiếng sóng điện ở trên không-trung, rồi diễn thành bài âm-nhạc, nghe êm đềm thánh thót như tiếng đờn tiếng sáo, hiệt Nghĩa là giáo-sư cho mình ghe âm-nhạc của trời vậy.

Cái vật mầu-nhiệm của giáo-sư Martenot sẽ cho ta coi tối nay, người ta đã để vào hàng các thứ phát-minh thần-diệu trong thế-kỷ thứ hai mươi nầy. Bởi vậy giáo-sư đi khắp Âu Mỹ, rồi qua Tàu, qua Nhựt, đâu đâu người ta cũng hoan-nghênh một cách nồng nhiệt lắm.

Tưởng ấy là một dịp cho đồng-bào ta nên tới coi cái vật mầu-nhiệm của giáo-sư Martenot phô bày ra tới nay và tối mai, lại được ghe các bài đờn khúc hát của các nhà âm-nhạc đại-gia trong thế-giới như là Wagner, Beethoven, Mozart v..v..

Giá chỗ ngồi: 10$00, 5$00, và 1$00.

Nếu không giữ chỗ trước, thì chắc là hết.

CHỢ ĐỒNG-TÂM CỦA KHÁCH-TRÚ

HUÊ-THƯƠNG CHOLON SẼ BỚT LƯƠNG NGƯỜI LÀM CÔNG

Ta nào biết rằng người Tàu đi tha hương khách-địa, buôn bán sinh nhai, thật là họ đồng-tâm đồng chí với nhau, khi vui lúc buồn gì cũng vậy.

Một sự bớt lương của người làm mà bọn Huê-thương Cholon sẽ thi-hành nay mai đây, càng chứng tỏ ra cái nghĩa đoàn-thể của họ cao lắm.

Nhơn vì lúc nầy, tình-hình kinh-tế trong xứ ta khó khăn, làm liên-lụy tới các nghề mua bán kỹ-nghệ khác. Bọn Huê thương bị thiệt hại hơn hết, đã có nhiều tiệm nhiều xưởng bị đóng cửa vì lỗ. Nếu họ không tính cách nào để duy-trì, thì nghiêng ngả cả đám với nhau, không chừng phải rút về Tàu hết.

Bởi vậy họ thiệt hành việc bớt lương của người làm.

Cách một tuần-lễ nay, bọn đại-thương công-nghệ ở trong Cholon đã nhóm nhau lại để bàn tính về việc sụt lương các người làm.

Họ đã bàn tính với nhau xong rồi. Việc sụt lương, nhứt định qua tháng ba theo cựu-lịch tới đây thì

(Coi qua trường sau)

Tình-hình thể-dục nước nhà ra sao ?

Biết bao giờ cho ta có đủ tướng tài đi dự cuộc Viễn-đông Vận-động-hội ?

Từ khi các khoa thể-thao Âu-Mỹ trên sang, thì nền thể-dục nước nhà xem ra đã có phần tấn-tộ. Các bạn thiếu-niên đã biết chuộng tinh thần thượng võ. Đó thật là một điều đáng mừng.

Thế nhưng ở trong có một cái khuyết-điểm mà ít ai nghĩ tới, là các bạn thiếu-niên ta, chỉ ham chuộng có hai môn thể-thao là quần vợt và bóng tròn mà thôi.

Thể-thao Nam-Việt chỉ có bóng tròn và quần vợt thôi ư ? Nếu một người ngoại quốc đến thăm nước ta, tất họ sẽ tự hỏi như vậy. Mà thật thế, suốt từ Bắc vô Nam, ta chỉ thấy anh em hô hào lập ra những hội banh tròn, xây nên những sân quần vợt, còn như các môn thể-thao khác, những là bơi lội, chạy-nhảy ném, v.v. thì chẳng thấy ai bàn đến?

Tại sao vậy ?

Có lẽ vì hai cớ sau nầy:

1° Tại các nơi không có trường thể-dục.

2° Tại các môn thể-thao ấy không có ai cổ-động và lập ra các cuộc tranh đấu.

Đã không có nơi tập, thời còn mong giỏi làm sao được nữa ? Dù tập có khá, mà chẳng có những cuộc tranh đấu để thi tài đua sức, thời cố gắng luyện tập mà làm chi?

Ấy, có lẽ vì hai cớ trên nầy mà biết bao nhiêu bạn thiếu-niên nước ta chẳng được hưởng sự lợi lợi của thể-dục, vì không có trường mà tập, biết bao nhiêu người có tài mà đành ngồi đó không chỗ phô trương.

■ ■ ■

Muốn mai sau trở nên một người dân có thể làm đủ bổn-phận mình đối với xã-hội, vậy thời một đứa nhỏ từ lúc bé, ta đã cần phải trau dồi cho nó đủ đức-dục, trí-dục và thể-dục.

Đức-dục là gia-đình giáo-dục, bổn-phận của bậc làm cha mẹ.

Trí-dục đã có thầy-giáo bảo bọc mỗ mang cho nó.

Còn thể-dục ?

Ấy sự khuyết-điểm của mình là ở chỗ nầy đó.

Châu ôi! còn gì đáng buồn bằng trông thấy đứa trẻ tinh anh lanh lợi, biết lễ phép, mà kém nghị-lực.

Người thời xanh mướt như lá rau, mình thời gầy còm bé nhỏ, một tháng thời mấy lần bịnh tật thuốc thang.

Ta xét xem nó thiếu gì? Nó cần phải có không khí thay đổi luôn, nó cần phải chạy giỡn nhảy nhót: nói tóm lại, là nó cần phải có Thể-dục.

Ta đã biết rằng dân có mạnh thời nước mới cường, ta đã biết rằng vấn-đề thể-dục cần cho ta cũng như giáo-dục, thời ta cần phải mỗ mang nền thể-dục nước nhà.

Phi-luật tân biết ta, vì ta có những tay múa vợt giỏi, Xiêm-la biết ta vì ta có đội đá banh hay, biết đâu rằng năm ba năm nữa Trung Hoa chẳng biết ta vì ta có đội bóng truyền gỏm ghê, Nhựt bổn biết ta vì ta có những tay bơi như bay, chạy như gió ?

Những nơi vũ đài tại Vận-động hội Viễn-đông (*Jeux Olympiques d'Extrême-Orient*) nào có phải không đủ chỗ cho các chiến tướng Việt-Nam dùng đâu ?

Vậy mà sao trong 9 kỳ tranh-đấu rồi Việt-nam chẳng có một ai được dự ? Đáng buồn thay !

Muốn cho một ngày kia, một ngọn cờ vàng nước Đại-Việt nầy cùng cùng đứng ngang hàng với quốc-kỳ của các nước lân-bang, thời ngay từ bây giờ ta cần phải lập ra ở các tỉnh, từ Bắc tới Nam, những trường thể-dục, có đủ chỗ tập các khoa thể-thao như ở Vận-động hội, và hàng năm ta nên mở ra các kỳ thi về những khoa ấy.

Muốn cổ động để anh em thiếu-niên các nơi su-hướng về sự luyện-tập các khoa thể-thao ấy, nên chi ban Hướng đạo-đoàn (tức là ban Đồng-Ấu-Juân) của trường thể-dục Hanoi đã có đi thao-diễn ở các tỉnh, và định đến mùa thu năm nay sẽ mở tại Hanoi một kỳ thi về các khoa ấy cho tất cả anh em thể-thao xứ Bắc.

Chúng tôi rất ước ao trong Trung-kỳ và Nam-kỳ sang năm, cũng sẽ mở ra các cuộc thi như vậy, rồi cứ 2 hay 3 năm ta sẽ mở một cuộc tranh đấu cả Tam-kỳ, hoặc tại Huế hoặc tại Saigon, hay là tại Hanoi luân phiên chỗ nầy chỗ kia, để tuyển lựa chiến tướng đem ra tỉ-thí với các nước lân-bang, trước khi ta đem chiến tướng đi dự Vận-động-Hội.

Muốn có những ngày ấy, ta trông mong ở những người có lòng nghĩ đến tiền-đồ thể-dục nước nhà, ta trông mong ở các bạn thiếu niên tân-tiến.

Trần văn Khảo

Số tù trong khám Hanôi lại tăng

Lâu nay, ở các tỉnh Bắc-kỳ, không mấy ngày là không bắt đặng chi bộ cộng-sản nầy, hay là đảng-viên cách-mạng kia, đều giải lên giam tại Hanôi, để chờ Hội-đồng Đề-hình xét hỏi.

Nhơn vậy mà số tù ở khám lớn Hanôi bây giờ lại tăng lên nhiều.

Theo tin các báo ngoài Bắc, thì kể từ đầu tháng nầy, trong khám có 1353 phạm-nhơn. Trong số ấy có 194 người chánh-trị-phạm chờ Hội-đồng Đề-hình xử; và 3 người bị tử-hình, 170 người khổ-sai chung thân.

Dự cuộc đấu-xảo Paris

Ngày 28 Avril, gánh Phước-Cương và con hát Cao-miên tới Marseille

Ngày 28 Avril tới đây, những con mát nhà vua Cao-miên bọn nhạc và con hát, sẽ tới Marseille rồi lên thẳng Paris đặng dự cuộc Đấu xảo thuộc-địa.

Cũng chuyến tàu ấy, gánh hát tuồng của Annam mình cũng tới một lược với Cao-miên. Bạn cải-lương Phước Cương được tuyển đi dự cuộc Đấu-xảo nầy, mong sao cho được nổi tiếng với ngoại-quốc ở Pháp, là ta mừng vậy.

Một cuộc vui rất nên lưu-ý: tối chúa-nhựt 19 Avril 1931, tại nhà hát tây, gánh Trần-Đắc sẽ đem hết tài nghề để diễn tuồng

Tình Trường gian hiểm

Mục đích cuộc hát nầy là để lấy tiền giúp hội Báo-giới. Có bán giấy tại các báo và nhà buôn Nguyễn-đức-Nhuận ở đường Catinat

Bán hạ giá

DẦU ĐAI-QUANG — TẾ CHÚNG THỦY

Mua 1 ve cho 1 ve

Kể từ ngày 12 Avril đến 2 Mai 1931 bán hạ giá trong 20 ngày

Dầu Đại-Quang giá 0$25 một ve —:— Tế chúng thủy giá 0$15 một ve

ĐẠI-QUANG DƯỢC-PHONG
27, đường Tổng-đốc-Phương, Cholon — Téléphone N° 19

Trong Nước...

Saigon

Sở xe lửa Đông-Pháp (Miền-Nam)

LỜI RAO

Kể từ ngày 22 Avril 1931 mấy chuyến xe chạy đêm có đưa hành-khách hạng tư đi lại mấy ngày sau nầy :

Thứ ba và thứ sáu : *Saigon-Biênhòa Biênhòa-Phanthiết, Saigon-Phanthiết, Saigon Songmao.*

Thứ tư và thứ bảy : *Songmao-Nhatrang.*

Chúa-nhựt và thứ tư : *Nhatrang-Songmao.*

thứ hai và thứ năm : *Songmao-Saigon, Phanthiết Saigon, Biênhòa-Saigon.*

N. B. - Hành khách đi mấy chuyến xe đêm nầy không được giá rẻ (giá riêng).

● **Hai nạn xe hơi**

Sớm mai thứ tư hôm kia, vào khoản 8 giờ, tại góc đường Legrand de la Liraye và Albert 1er trên Dakao, có xảy ra một nạn xe hơi, làm cho một người bị thương. Ấy là một cái xe hiệu Hochkiss số P. P. 313 của quan chả-tỉnh Kompong-Cham đụng cái xe Renault số C. 9171 của M. Dương-văn-Hòa tri-Huyện. M. Dương-văn-Hòa là người bị tên đây tờ Biện-văn-Tỵ ở là trên Thudaumot trốn về bản có Huyện, nhưng may phước cho cô là không bị đạn, mà rủi người bạn cô là cô tư M... chịu thế. Sau thằng Biện-văn-Tỵ bị vây ở Sóctrăng nên nó phải tự-vận, tường vụ đó ai cũng đã biết.

Cái xe của Dương-văn-Hòa bị đụng nói trên kia, thì hư cây cảng ngang phía trước, còn xe quan chả-tỉnh Kompong Cham thì móp vè sau, hai người sớp-phơ không ai bị thương, chỉ có con xầm ở cho M. Hòa ngồi trên xe ấy bị thương chút ít mà thôi.

⁂

Cũng một ngày trên nầy, nhưng vào lúc xế chiều, bến Thủ-Thiêm cũng có xảy ra một nạn xe hơi. Hai xe đụng nhau đó là một cái xe ca-mi-ông số C. A 526 của sở Air Orient, cũng ngồ nhào một cái xe ngựa. May không hại đến mạng người ngồi, chỉ cái xe ngựa là hư nhiều đôi, còn con ngựa thì bị thương nặng. Cái xe ca-mi-ông đã chạy cảng hư xe người ta, thế mà không ngừng, cứ cho xe chạy luôn. Nhưng chạy đến bến đò Thủ-Thiêm thì người ta theo kịp lôi ngừng lại. Tên sớp-phơ đã không nhận lỗi lại còn đánh trả lại người ta, thiệt là ngang tàn phách lối quá.

Xin các nhà có trách-nhiệm nên trừng trị tên sớp-phơ nầy cho nặng để làm gương nhiều đứa ngang tàn khác.

Lục-tỉnh

VUNGTAU

Thầy thơ ký đánh con M. Verdelle đã bị bắt rồi

Chắc độc-giả còn nhớ, bữa trước bổn-báo có đăng cái tin rằng có một thầy thơ-ký tên là Dương văn Nhâm làm nhà đây Tổng-đốc vì tật lỗ mãng ngang tàng, mà đánh con M. Verdelle bị thương. Sau khi thầy ta đánh con nhỏ rồi thì trốn mất vì sợ ở tù. Nay có nghe tin rằng Nhâm đã bị bắt rồi.

Vậy thì Nhâm sẽ ra trước tòa lãnh vài tháng tù đăng bù cái tội đánh người ta bị thương chớ không thể nào chạy khỏi.

BACLIEU

Bọn đàng cướp giựt

Bữa 11 Avril, tên Phạm-v-Thiết, ở Vĩnh-lợi (Bacliêu), gánh bò bán đi bán ở Trakha về, lối 12 giờ khuya, tới cuối xóm nhà cách châu-thành Bacliêu chừng ít trăm thước tây, khác quê bò Trakha, có hai thằng đàng cướp đón đàng rình bên bờ hồi nào nhảy ra đập mấy cây trên đầu tên Phạm-v-Thiết rất mạnh (quan thầy coi mà bể sọ phải mổ), làm hoảng bỏ gánh bán đó chạy đi, thì 2 thằng đàng cướp rượt theo đập hồi thêm 2 cây nơi ống quyển tê nhào ; tức thì một thằng đè còn thằng khác thì lục lấy kiếm từ lai quần, lấy đồ của mình, chỉ có 7$30 mà thôi, nó giựt bạc và bưng luôn rổ bán đàng giả vài cắt bạc, rồi dông mất.

Chủ bò bán lết bò lại lời xóm nhà đông la : cầu cứu ! Người trong xóm hay, chạy ra thấy vậy mới dìu dắc đưa về tới nhà, chờ sáng đặng cỡ có bắt. Ngặt một điều là không biết mặt được một thằng đàng cướp nào cho rõ !

Việc đi đàng buôn bán bây giờ nguy lắm, cướp giựt càng ngày càng lộng, gần châu thành cũng không kiêng sợ.

Cảo-Quang

TANAN

Bọn cướp trâu đánh lính nhiều đứa bị bắt

Nhơn vì ở làng Bo-Bo, thuộc về quận Thủ-thừa (Tânan) có vụ trộm trâu, nên lính tuần ở đó phải đi làm ăng kết, thì truy ra được bọn cướp ấy và chỉ chứng, cũng biết rõ đứa đầu đảng là tên Nguyễn-văn Non.

Truy ra bọn cướp, lính loan vào bắt, nhưng có đủ gì bắt chúng nó. Hai bên 1 người đội và ba người lính đánh nhau với 12 tên cướp. Trong trận, có một người lính bị bọn cướp đánh một gậy vào vai rất nặng. Cốt bên bọn cướp có đứa bị bắn đạn xuyên vào đầu.

Lẽ tự nhiên là đầu cho bọn cướp ấy đông thế nào cũng phải thua lính, vì lính có súng đạn nhiều.

Rốt cuộc ấu đả, lính bắt được nhiều đứa cướp rất lợi hại, cũng có vài đứa chạy thoát được nhưng có lẽ bị bắt nay mai.

CHAUDOC

Công là cướp nữa

Cũng bốn 8 Avril nầy, một đàng cướp mười đứa, có súng ống hẳn hòi, kéo đến đánh nhà, Ngô-v-Phép và Nguyễn-văn-Than, ở làng Tân-đang, xóm Ông-Tà, thuộc quận Tri-tôn. Chúng nó lấy được 230 đồng và quần áo đồ đạc là khác.

Pháp-luật giải-nghi

CÂU HỎI

Tên A. có vợ rồi lại chung tình với thị-B là gái chưa chồng. Thị B. có thai, cha mẹ Thị-B. liền đem Thị B. đi để chỗ khác. Thị B. về rồi, mà đứa con thì biệt tăm. Tên A. sợ đứa nhỏ nầy bị giết tức lọt lòng hay là Thị B. uống thuốc phá thai. A. muốn biết đứa nhỏ nầy ra thế nào, có thể lấy thơ từ của Thị B. mà làm bằng cớ đem ra tòa buộc tội đặng chăng ?

Nếu đứa nhỏ còn sống, A. cũng thưa với tòa xin nhìn đặng chăng ?

CÂU ĐÁP

Đem vụ nầy ra Tòa, nếu Tòa cho thơ từ là bằng cớ để buộc Thị B. thì tên A. đòi con và nhìn con lại đặng, là nói nếu con còn sống. Vì như con bị hại về cách phá thai hay bị giết tức mới sanh, thì Thị B. sẽ bị phạm nhiều tội lỗi về [illegible] sẽ kể [illegible].

Nếu nói thơ từ của Thị B là bằng cớ, [illegible] ra cách nào? Vì dụ [illegible] như sau đây, thì có lẽ Tòa cho là «bằng cớ».

Thưa ông,

« Từ khi tôi cậy thầy cho tôi thuốc phá « thai, thì ngày..... tôi uống vô phá « đặng rồi. Sau khi uống chừng vài giờ, thì « tôi đau bụng lắm ; qua bữa sau tôi đẻ « thằng nhỏ, thì nó đã chết trong bụng « tôi. Tôi mướn bà Mít chôn sau nhà « tôi rồi viết thơ nầy tỏ lòng cảm ơn « thầy, vì ít bữa tôi sẽ gởi tiền trả tiền « thuốc cho thầy.

Ký tên : B

Hoặc thị B viết cho mẹ Thị B như vầy :

« Thưa mẹ : Con lầm rồi, vì việc nầy « ra sao nầy..... Nay con sự người ta « cho uống, nên con đã thằng nhỏ ra rồi, « con giết thằng nhỏ chết hẳn và con đã « chôn rồi, mẹ tỉ tế.

Ký tên : B

Nếu chính tay Thị B viết thơ trên cho ông thầy bán thuốc phá thai, hoặc viết cách khác hay viết cho người khác mà ý tứ trong thơ công vậy, nghĩa là thị B tự-nhận có uống thuốc phá thai và phá đặng thai rồi, thì Tòa có lẽ buộc tội thị B về tội phá thai và buộc tội thầy cho thuốc là người tòng-phạm (complice). Thơ dưới cũng hình tay thị B. viết, hoặc gởi cho mẹ hay cho người khác, tự-nhận mình có chửa và giết thằng nhỏ sau khi đẻ nó ra, thì Tòa lấy đó làm bằng cớ mà buộc tội thị B. về tội giết con (infanticide). Viết thơ theo ví dụ hai thơ trên đây, mới có thể gọi là « bằng cớ ».

Tiện đây, tôi chép vài đều luật luật lính ăn thua về việc phá thai và giết con nít mới sanh (nouveau-né).

Điều-lệ 317, khoản thứ nhì và thứ ba

« Người đàn-bà nào tự mình « phá thai cho mình, hoặc nghe « lời cách thế của người ta chỉ mà « phá đặng thai rồi, thì người đàn « bà đó sẽ bị kể là « Cấm-cố » « (réclusion)

« Thầy thuốc, người bán thuốc « hay bào chế thuốc nào mà chỉ « cách thế hoặc cho thuốc để phá « thai, như phá đặng thai rồi, thì họ « đều phải bị tội « Khổ sai có « hạn (Travaux forcés à temps).

Điều-lệ 302, khoản thứ nhì :

« Người mẹ nào là chánh thủ « phạm (auteur principal) hay là « tòng phạm (complice) về việc « mưu sát hay là cố sát đứa con « của mình mới sanh, thì sẽ bị phạt « Khổ sai Chung thân (travaux « forcés à perpétuité) nếu người « mẹ đó là chánh thủ phạm ; và bị « phạt Khổ sai hữu hạn, nếu « người mẹ là tòng phạm. Điều-lệ « nầy không thi hành cho kẻ nào « đồng-lõa hay là tòng phạm của « người mẹ.

« Luật 21 Novembre 1901 canh « cải và thêm cho đã như vậy « để xử người bổn quốc, có chỉ vụ « ngày 16 Septembre 1922 và thi « hành do nghị-định quan Toàn-« Quyền ngày 13 Novembre 1922)

Muốn gọi thơ từ là « bằng cớ », ít nữa trong thơ người thủ-phạm có ký tên và viết đều nào ăn thua về việc phá thai hay giết con — hay thơ của người khác viết cho Thị B cũng nói chuyện nầy.

Tuy chúng tôi bàn như vậy, nhưng nếu trong vụ nào có đều chi gian ác, đều không bằng cớ, kín đáo Tòa, quan Biện-lý làm có nhiều cách tra rất hay, chung cuộc thế nào cũng tới sự gian.

Chúng tôi chỉ trả lời theo câu hỏi, còn việc kiện tới Tòa hay không, là tự nơi ông và chúng tôi cũng cho ông biết rằng : theo luật pháp, đều tiên-cáo kẻ không buộc tội, nhưng quan Biện-lý có việc buộc tội kẻ nào phạm luật-hình.

Hưng Bang

Không thua gì thánh sống

Người vợ tôi bị Lâu sáng, trong 10 ngày nóng vội sanh ra chứng đau bụng, lạc huyết và hay mệt. Tôi chạy đã đủ thầy Tây, Nam mà bịnh tình không thấy thuyên giảm. Bành bó tay mà chờ số mạng. May có người điểm chỉ, đến cầu ông Tấn-sĩ y khoa. Trần thọ-Đông ở 137, đường Thủy binh Cholon; thầy chuyên môn về các chứng bịnh thai sáng của đàn bà.

Thật tiếng đồn không sai, nên trong 15 ngày nhờ ông săn sóc mà nay được lành mạnh như xưa. Thật ơn cứu tử hồn sanh, chẳng biết lấy chi bồi đáp, tôi phải mượn đăng bài nầy lên báo trước để tạ ơn ông Trần - thọ-Đông, sau lại giúp ích cho những người có bịnh hoạn, biết chỗ danh y mà cầu.

Ông Đông đây nghề làm thuốc đã giỏi, lại thêm cẩn-mẫn về việc nuôi bịnh nhơn. Tánh tình rất vui vẻ, mà cách giao thiệp được theo phong tục nhà, thật người tây-học vậy cũng là ít có.

Nguyễn văn Lời
Chef du 7e quartier (Cholon)

CÔNG-VAN

Quan-lại thuyên-chuyển

M. Le Ray, làm phó thanh-biện Vĩnh-long được bổ đi làm commis ở leur ở tiệm cầm-đồ ở Vĩnhlong thế cho M. Ng-phú Xuân.

M. Võ-văn Hườn, thầy giáo hạng nhứt ở trường Sư-phạm Saigon được lên chức ngoại hạng và lại làm việc ở sở Mật-thám.

M. Ng-văn-Duyên giáo sư dạy ở trường Pétrus ký ở Sa gon được bổ đi làm hội-viên ở Conseil de discipline thế cho M. Mescam được phép nghỉ.

MUỐN BÁN

1° Một cái xe hơi 11 ngựa, bảy chỗ ngồi, máy còn tốt, kiểu đóng rất khéo, êm lắm, ngồi trên xe đi xa hay là gặp đường xấu cũng không thấy mỏi mệt.

2° Một cái xe hơi lộng kiếng, bảy chỗ ngồi, hiệu rất có danh tiếng, máy và giàng xe còn tốt lắm.

Tính giá rẻ

Xin do nơi bổn quán ở số 72 đường Lagrandière.

DRAGÉES RUDY

trị bịnh...

...SÁN LẢI

Thuốc viên Dragées Rudy trị bịnh Sán Lải rất thần hiệu, và làm cho người ta trở nên tráng kiện. Người lớn con nít đều dùng được!

Thuốc viên Dragées Rudy có bán tại các hãng thuốc ở Saigon và các hãng ngành ở Lục tỉnh.

PHARMACIE NORMALE L. SARREAU 119-121 RUE CATINAT — SAIGON

(là hãng thuốc đáng tin cậy tạo lập đã hơn năm chục năm rồi)

Lời rao vặt

Dư dùng

Bán vì dư dùng xe Ford Cabriolet N° C.A trên 800, sơn sơn mới máy mới làm lại.

Do nơi số 68 Rue Pellerin Saigon.

MUỐN SANG LẠI

Một tiệm bán đồ phụ tùng xe hơi có distributeur d'essence ở nơi thị tứ có nhiều mối hàng quen.

Xin do nơi bổn quán *Buốc-Nhà-Nam* *N° 72 đường Lagrandière* SAIGON.

DALAT

Một cái nhà lầu thiệt tốt, đủ đồ dùng, để cho mướn.

Do nơi Hôtel Annam, Dalat

DỊP ÍT CÓ

Xe Fiat 7 ngựa kiểu Berline, 4 hồi ngồi n° C. B. 1402, còn mới tinh hảo. Vì gấp đi nên bán có 900 $. Hỏi nơi số 37 Boulevard Noredom.

KHOI - LO

Biết coi mạng số, biết đoán chỉ tay, xem hình tướng rất tài đoán quả diệc linh nhiệm, nội Đông-Pháp cho đến Xiêm la Miến-điện đã chín năm nổ nức tiếng ban-khen. (Quản lạc đàm phan, Tử-bình khả sánh). Muốn biết họa tay mà tránh, muốn xem thời vận mà ngừa, khỏi lo sự nghi ngờ, xin đến M. Hồ-ngọc-Sang là thầy bói có danh lớn nhất, mà xem đoán, thì biết lời của chúng tôi không nói dối (Người Nam-Kỳ) chỗ ông ở bây giờ :

Hồ-ngọc-Sang.
Rue Bd. Galliéni 183
SAIGON
Đinh-Công Huỳnh-Kỳ
Kim tiếng

Phố tốt cho mướn

Có một dãy phố mới cất đường Paul Blanchy ở Phú-Nhuận Phố rộng rãi khoảng khoát và mát mẻ, mà lại cho mướn giá rẻ.

Muốn mướn lên coi và hỏi tại đó

Dư dùng muốn bán

Một cái xe hơi Ariès số 871, bốn chỗ ngồi 7 ngựa, máy còn tốt. Bán giá rẻ. Xin do nơi nhà in bổn-báo ở số 7 đường Reims mà hỏi.

Rất hay ! Rất hay !

Chúng tôi lấy làm mừng mừng hay rằng hãng Manufacture Indochinoise de Cigarettes, 450 Avenue Maréchal Pétain, Cholon, có lập ra một cuộc ban phần thưởng khắp trong mỗi tỉnh, cho những vị nào hút thuốc điếu hiệu (M. I. C.) nhiều hơn hết.

Chúng tôi lại cũng hân hạnh vì hãng nầy vẫn thuốc điếu tự xứ nên dùng nhơn công trong hãng phần đông là đồng-bào của ta và được thuốc mới tươi luôn luôn.

Chúng tôi cũng vì nghe hãng nầy mua cả ngàn xe máy đăng để làm phần thưởng nhứt.

Nên xin trước cho cuộc ban phần thưởng nầy được kết-quả mỉ mãng.

HÃNG
GIUNTOLI

Có hột xoàn lại nhiều lắm, lớn nhỏ đều có hết, nước thiệt tốt, giá thật rẻ không đâu bằng. Hãng có mở cửa sớm mai ngày chúa nhựt.

Diamants GIUNTOLI

Trường học cho mướn

Trường học « Huỳnh-văn Chơ » ở đường Avenue de la Marne, gần chợ mới Binh tây nay đã trống.

Ai muốn mướn xin thương nghị cùng M. Huỳnh văn-Chợ, giáo sư tại trường Phú-lâm (Cholon). Trường ấy sẵn đồ dùng : bàn ghế, tableaux, giường nằm. Có nhà cho cai trường ở, nhà bếp, nhà ăn. Có sân cho học trò chơi rộng rãi. Có đàn, nước đủ. Ấy là trường học thiệt, khoan khoái, rộng rãi, đúng theo vệ sanh. Ai muốn mướn làm nhà thương hoặc làm garage xe hơi thì tiện lắm. Còn ai muốn mua chỗ cũng bán.

Của quí mà giá rẻ

Dư dùng nên muốn bán : Tủ buffet lớn, tủ kiểu thấy một lớn nhỏ, bàn bureau, caillesse, vàng ngựa, bắt thấy rồng bằng cây Trắc và nu thiệt tốt mà thiệt rẻ — do nhà 209 Bd. Galliéni.

LỜI RAO

Tôi đi chơi rớt mất 1 cái giấy căn-cước, 1 cái thẻ thân, 1 cái giấy tiền nước tên Trần-văn-Phụng làng Lê-Xá, huyện Đông-Triều, tỉnh Hải-dương, Bắc-kỳ. Xin có bà con nào có được làm phước cho tôi lại. Tôi xin đền ơn. Do nơi bổn quán *Buốc-Nhà-Nam* 72 Rue Lagrandière hay là nơi tôi ở 142 Rue Mac-Mahon.

Trần-xuân-Phụng
Khánh ký

Ai muốn cất nhà ???

Có Descivibat 219 Boulevard Galliéni Saigon. Người Annam chuyên môn tạo-tác có danh, bao lãnh về đồ-đồ và tính toán chi về cách cất nhà-cửa, phố-xá lầu đài theo cách khoa-học kim-thời, chắc-chắn.

Hay xin phép và lãnh công việc trong khắp lục-tỉnh, bất kỳ xa gần. Bảo kê công việc kỹ-lưỡng và bình vực quyền-lợi cho chủ gia quí khách luôn-luôn.

Xin đến sở hay là viết thơ hỏi thì xin đều chỉ thì chúng tôi vâng lòng chỉ vẽ mau mắng luôn-luôn.

Có lãnh TIRAGE DE PLAN cho-ăn nhà thơ vẽ và Thầu-khoán giá rẻ.

Descivibat.

Nhà thương phung Qui-hòa

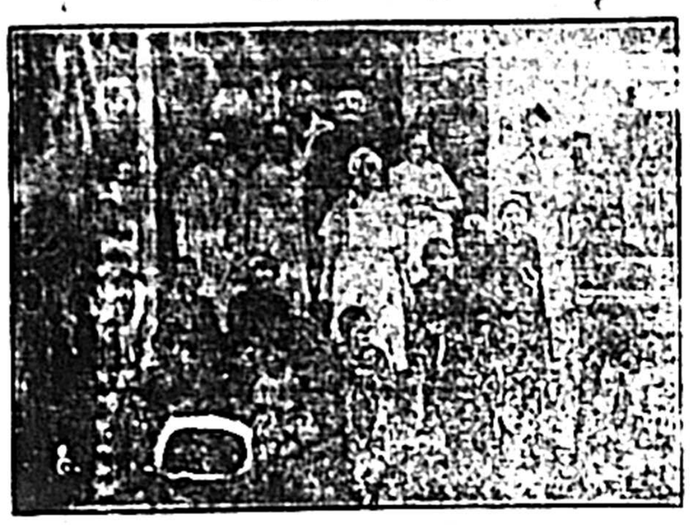

Tình cảnh đáng thương tâm một số đồng bào vô phước mắc phải bịnh đơn phung như vậy, mà nhà không, thân thiến. – Ai ở là người có lòng thương đồng loại, hãy nhìn xét mua số Loterie đã gởi bán các nơi để giúp nhà thương phung Qui-hòa.

May ra lại trúng số độc đắc 10.000 $ cùng số khác, đó là tiền nghĩa hậu lợi.

Số sẽ xổ đầu tháng Juillet này, nên xin hãy lo mua gấp kẻo hết.

CHỢ CÂN TRUNG LIÊN

TRẦN-DUY-BINH

LÀM TRƯỜNG LIÊN KIỂU KIM-THỜI

KHẮC CON-DẤU ĐỒNG VÀ BẢN ĐÁ CẨM-THẠCH

CHẾ TẠO CÂC THỨ MÓN BẰNG CAO-SU

Bán sỉ và bán lẻ — CÓ CATALOGUE

Khắp Đông-Pháp đều nghe danh thuốc,

BỎ Á-PHIỆN

của hiệu BÁ-NGỌC-ĐƯỜNG DƯỢC-PHÒNG

Là phương thuốc xưa nay ai có dùng rồi cũng đều công nhận là Đại thần. Dám cam đoan rằng trong tức bổ chẳng hề sanh ra một thứ bịnh nào cho khó bỏ cả, dầu hút lâu năm, ít nhiều giá sầu, bình hoạn mạch nào bỏ cũng đặt. [illegible] Cách bỏ giảm bớt từ ít đến nhiều, đường đem [illegible] rất tiện [illegible] mỗi ve 1 $ 00 [illegible] đủ bỏ. Mỗi ve 70 viên giá 1 $00. [illegible] mỗi năm tiếp được trên hai ngàn cái [illegible] tặng, vì vậy có nhiều người đem tông [illegible] thuốc khác không ra [illegible] mạo hiệu của [illegible] đường và gạt đồng bào thứ lợi. Mua thuốc nên nhìn kỹ hình ve thuốc hễ đây có hiệu « Con ó » thì mới là thứ thiệt. Hồn-tường Đại lý độc-quyền cho hiệu Ngọc Sơn Lang dược phòng Hanoi toàn xứ Nam-kỳ, Cao-miên và Lào bán đủ thuốc gia truyền thần-hiệu. Có bịnh xin viết thơ nói rõ, sẽ gởi thuốc đến bằng cách « tính hóa giao ngân. »

Các tỉnh lãnh Đại-lý xin viết thơ thương nghị.

Thơ và mandat gởi cho :

M. NGUYỄN-HÒA-LIỄN

Pharmacien

187, Boulevard Albert 1er

Dakao, Saigon

Auto-Ecole d'Ariès

Mở thêm ở đường Colonel Grimaud số 41

Ngan gare Cholon, ngay đầu chợ

SAIGON

Huỳnh văn-Lợi

dit Ba Hương

Nhà trường hy giá cùng phần ủng hộ Chauffeur, có bao dạy nghề máy. Quí vị muốn học, xin gởi thơ thương nghị.

Boxer Réunion

Chuyên bán đồ thể thao, máy hát, đồ hát, bàn manchon, đồ phá thông, xe hơi, máy hát, xe máy ; cần đến manchon và máy, hơi, gởi contre remboursement.

Quí quý vị đồng bái bạng mua hàng chi, chẳng lẽ chúng có thể mua giảm gởi cho quí ngài.

Vì dám mời, muốn bán chiếu hàng nên giá cho hơn các nơi.

N° 41 Rue Colonel Grimaud

SAIGON

PHÒNG NGỦ TỐT NHỨT

Nam-Hoa

Khách-sạn

RACHGIA

Phòng ngủ nhất hạng sạch sẽ mỗi phòng là một căng phố riêng. Rộng rãi tiện bề ở đông và lâu, nhà tiêu, nhà tắm nước máy. Bồi bếp nhanh lẹ phép tắc.

Giá rẻ

VỌNG-CÁC DU-KÝ

Những điều nghe thấy và cảm tưởng về hành-trình Saigon — Vọng các của Tổng-cuộc Thể-thao Annam

(tiếp theo)

Tối lại lối 7 giờ thì có xe 19 rước đi dùng cơm ở [illegible] (Đầu trên). Tiệc nầy của [illegible] đồng bào ta ở Vọng-các đãi. [illegible] người mấy mươi [illegible] cách quí hương, nay ngồi nhà hòa-ngộ một bữa đồng-bào mình [illegible] vui lại không mừng khôn [illegible] mừng nầy trên trả kỉ [illegible] thường mà coi đã bản [illegible] miệng lắm. [illegible]

[illegible] Tối lại anh em T. C. Xiêm dẫn [illegible] mình đi dùng cơm của tại [illegible] Nghe đâu nhà tiệc [illegible] là gần nhau ở Vọng-các cũng như Vinh-Xiêm. Đặc [illegible]

[illegible] ngon vật lạ lại thêm [illegible] phất-phơ [illegible] Ngoài [illegible] thổ [illegible] cũng không lắm cho anh em [illegible] cũng có [illegible] mình [illegible] cười là cười gượng mà [illegible] ăn là ăn cho no chớ có lấy [illegible] ngon.

Rồi tiệc anh em xuống [illegible] Lũng giỏ rồi về phòng nghỉ chớ không ai đi chơi.

NGÀY THỨ BA (24-2-31)

Theo chương-trình thì ngày [illegible] Tuy đã hôm qua đã ra trận thì bữa nay được nghỉ. Anh em chẳng [illegible] thừa dịp đi dạo chơi [illegible] mua đồ.

Trước khi [illegible] anh em xem [illegible] ông M. [illegible] xin đổi tiền [illegible] thì đã [illegible] bạc đông pháp có [illegible] Xiêm thì [illegible] qua Hangkok đổi [illegible] được 0 88 [illegible]

Hay thuốc [illegible] anh em kéo nhau xách nón đi chơi. Sợ lạc không ai dẫn đi ra, chỉ rọc lên xuống theo đường Yswarad road trước khách sạn. Đường nầy là con đường cái, rộng lớn hơn các đường khác, nên chỉ ở đây rất đông đảo, phố lầu từ 3, 4 từng sắp lên, hai bên buôn bán hàng xáo chưng dọn bực bỡ. Ngoài đường xe location đậu cả dọc, cần nói gì xe qua lại thì liền liền, xem qua giống hình như đường Marins ở Cholon, vì toàn là khách-trú chuẩn lắt.

Ở đây buôn bán đồ thật là rẻ, rẻ hơn 3 ở Saigon, là nhờ thuế nhẹ. Chúng tôi vô tiệm nào, nếu có tiền nhiều và tự do không ai cấm cản, thì chắc muốn mua hết đồ tiệm đó mới vừa lòng thôi. Đã hàn rẻ mà lại có đủ đồ quí vật lạ, Saigon không bao giờ có, vậy lại càng quí nữa chớ.

Trong anh em ai mua được mới chi kiểu rẻ thì hết thảy ùa theo đều mua theo cũng tại tiện đó cho được mới nghe. Mỗi lần mua trật trừ lắm. Vì ở đây dùng [illegible] tiếng Anglais, Xiêm và Khách trú (phần nhiều là triều châu) qua tiếng rây tiếng Annam với lấy tổ tù (chậm đủ ý) nên mua đồ chỉ có ra đầu, còn trả giá cả thì dùng ít, viết số, không khác nào anh câm.

Minh Sĩ

(Còn tiếp)

CHỈ CÓ

SELECT AUTO ÉCOLE

14, Rue Sabourain

LÀ DẠY CẦM TAY BÁNH GIỎI MÀ THÔI

Muốn giúp ích cho anh em đồng bào, nên tôn trường định dạy và đưa đi thi lấy bằng cấp không ăn tiền công trong một tháng, chỉ lấy đủ tiền sáng hớt và các sở tổn mà thôi.

Thiên hạ đồn

Danh vang bốn biển, tiếng dậy [illegible] phương, là thuốc bổ Á-Phiện của hiệu Tiêu Thần-Tiên, ở Tonkin gởi lại bán chỗ [illegible] tốt [illegible]. Cách bổ giảm đã rất mà lại bổ. Dùng cho Hồi nhược bao nhiêu trăm ngàn người không [illegible] làm việc khỏe mạnh vui vẻ như thường, e ấp sợ sách ra chẳng bịnh gì hết. [illegible]

Một ve 10 [illegible] giá 1$0[illegible].

Hút ít 2 cùng [illegible] bỏ, [illegible] không công hiệu, [illegible] Có trữ [illegible] Mayer 128, Rue de la [illegible] Rue Annam Courbe [illegible] Rue Vannier N° 74 — [illegible] giá tốc định [illegible] gởi [illegible] tiếm đều là danh tiếng xưa [illegible] dùng có bán thuốc hiệu Tiêu-Thần-Tiên, ai mua phải ngừa kẻo [illegible] giả mạo. Còn bịnh huê liễu [illegible] Dương Mai, cũng đau lâu, ai [illegible] trong 2p00 hết bịnh. Lục-tỉnh ai muốn lãnh Đại-lý xin [illegible] thơ thương nghị. Quí vị muốn [illegible] thuốc [illegible] hóa giao ngân cũng [illegible] Thơ và Mandat gởi cho M. [illegible] Commercant Dé Albert [illegible] N° 142 Dakao. Saigon.

Đĩa hát 1931

Mới lại đĩa Odéon điển khí, Cô Phùng Hà hát Huỳnh-Kỳ, Võ Hồng Ban và Văn Hồ Ban đĩa hát [illegible], điển khí hát Trần-Đắc Cô Bảy Xuân Phước Cương hát nhà trò, ca Huế, hát đàng thờ. [illegible] đủ thứ máy hát, đĩa hát đã phụ tùng. Có thợ thiện nghề sửa máy hát và đĩa Pathé Lindi, hư cái nào cũng đều sửa được. Bán rẻ hơn mà [illegible] sơn thủy thêm 20 đĩa Pathé kim sắt và đĩa ngọc Hạc Giang [illegible] $ 10.

Mới lại nhiều thứ bông Tây, có đủ các món đồ chưng bông, muốn dùng món hàng chi ? Xin hỏi mục lục nơi bổn hiệu.

Gởi cách lãnh hoá giao ngân, cẩn thận.

Lê-văn-Tài

82, Rue Georges Guynemer.

(Saigon)

Mới Mới

Máy đạp lúa

Mỗi ngày đạp [illegible] thiên lúa

Giá : 60 $

TRƯƠNG-VĂN-CẨM

N° 68 Rue Pellerin — SAIGON

69 quai du Cambodge Cholon

Thuốc-xổ hiệu Nhành [illegible]

Giải thưởng 50 $

(Xin xem hết bài này mới rõ)

Qui ông, qui bà muốn dùng thuốc xổ [illegible] Xin hỏi mua cho được thuốc xổ hiệu Nhành Mai. Có bán khắp các tỉnh Nam-kỳ.

Thuốc dễ uống là vì không có mùi hôi. Ở làm việc thuốc xổ nầy cũng không biết mệt. Lúc nào uống cũng được, uống cách [illegible] ăn món chi cũng đặng. Muốn rõ sự thần hiệu của thuốc, xin lời [illegible] cho tôi là thành thật, xin lấy xổ rồi xem cho được phần, thì sẽ thấy nào [illegible] đàm độc rất nhiều, phần do đây, lãi kiêm, nó con trăng nhỏ nhỏ đến bị thuốc [illegible] lôi ra cả. Thuốc đã hay, mà lãnh cũng lại rất hòa hoãn, xổ cả chừng [illegible] đàm nhiều lắm lại không mệt. Muốn đến đáp ơn qui ông đã dùng thuốc, nên tôi có để giải thưởng [illegible] Vậy xin xe hao hay coi chừng nhiều hao có để giải hao 5$ hay 1$00 để giúp [illegible] qui ông đã dùng thuốc giải thưởng có thời [illegible] đàm [illegible] Thuốc xổ hiệu Nhành mai nầy có bán trong các tỉnh Nam-kỳ Saigon có trữ bán nơi tiệm [illegible] Nguyễn thị Kính (Chợ mới) và các gare xe điện từ Hình đến Ô Môn, xin [illegible] mấy ga ấy thì có [illegible] mỗi cái 0$ [illegible] nhiều [illegible]

[illegible] Annam [illegible] Bình Đông (Cholon)

GRAND ARRIVAGE BOYAUX ET RAQUETTES DE TENNIS

Cần hiệu « WILLIAMS »
DRIVA (1)
DRIVA (Auna)
DRIVA (Exela)
SUZANNE LANGLEN
DRIVA

Cần hiệu « SPALDING »
TOP FLITE
KOZELUT
AUTOGRAPH
INTERNATIONAL
GOLD MEDAL

Raquettes cần bền-hiệu đặt riêng :

GLOBE THANH LONG, TUCH LONG

và các hiệu khác rất đẹp

Giầy Loyaux và sole có đủ mầu.

Có thợ sửa nên đương giầy rất mau

Giá rẻ không đâu bì kịp

NGUYỄN-VĂN CHỨC

Téléph. 882 — 36-38, Rue Colonel Grimaud SAIGON — Tél CHACHUC Saigon

Làm đại lý bán moteur RUSTON HORNSBY & LISTER và máy xay lúa, gạo và đồ phụ tùng cho nhà máy

Mua thuốc tại nhà bán thuốc tây

KHƯƠNG-BINH-TỊNH

sẽ được tặng một ve rượu bổ

[illegible]

Thơ và cây thép xin đề cho

KHƯƠNG-BINH-TỊNH

Téléphone N° 52 — CANTHO

BAC-DANG

Tại hàng có đủ cờ

Giá của chúng tôi không đâu rẻ bằng

Auto-Accessoires

MAISON DIDIER đường Pellerin số 61 — SAIGON

Thuốc THIÊN-THỜI của Pharmacie NGUYỄN-VĂN-TRI ở Mytho chế ra đã cứu được nhiều người.

Nếu có CULA thiệt thoa tiếp thêm, đừng cho vọp bẻ, thì mười bịnh không trật một. Dám cam đoan.

Tiểu thuyết của *Đoàn-Nhà-Nam* N° 30

VÕ-HIỆP ÁI TÌNH TIỂU THUYẾT

THIÊN-LÝ-MÃ

Tác giả VIÊN HOÀNH

9 — Quang tài bí mật !

— Phải, cái bồn của tôi của đó. Mà anh hỏi chi vậy ?

— Tôi muốn nài lại để chôn cô tôi — cô tôi mới mất chiều hôm qua — vậy như thầy không có cần dùng xin để rẻ rẻ lại tôi bán :

— Anh mua lại bao nhiêu ?

— Hồi đó thầy mua bao nhiêu ?

— Tám chục đồng.

Người ấy trả vô vô cùng, tôi không chịu bán trả mấy chục tám chục tôi cũng không chịu bán. Tôi nói anh ta trả bốn trăm đồng mà tôi cũng nhứt định không chịu bán. Tôi lại nói :

— Bây giờ mà nghe, chớ bán mấy người nài mấy tôi cũng không bán.

— Vì sao vậy ?

— Bởi vì nó bán tôi mua bao nhiêu mà tôi biết [illegible] mà ta không biết chừng sau nầy [illegible]

— Hồi nào gì thư quan thì [illegible] Vả lại vợ chồng trẻ [illegible] tôi [illegible] anh ta trả bốn trăm đồng mà tôi cũng nhứt định không chịu bán.

— Tôi [illegible]

— Vậy cô [illegible] chôn hay sao ?

— Tôi [illegible] không [illegible] mà ngày nào cũng được vậy !

Bỗng ấy biết bài rách mấy [illegible] tôi cách nào cũng không được [illegible] tôi [illegible]

— [illegible] trăng [illegible] rẻ nói [illegible] chớ thôi 15 đồng [illegible] chịu bán [illegible]

Tôi [illegible] nhau [illegible] bộ ta của [illegible]

— Thôi [illegible] tôi tăng [illegible] vợ thầy [illegible] bán [illegible] chồng [illegible] bỏ [illegible] mua [illegible] Phải thầy bán thì thầy [illegible] mua ông già thầy rồi !

— Tôi [illegible] đâu bác. Hồi [illegible] bỏ [illegible] tôi biết [illegible] rồi có [illegible] Bác nghĩ thử coi, như chúng nó thật tình [illegible] quan tài thì sao chúng nó hay tôi không cần dùng chi quan tài ấy nữa ? Tôi [illegible] tôi đưa con mất mấy tháng nay, [illegible] con mất tôi mới [illegible] hồi ông [illegible] cho tôi [illegible] ông [illegible] hay [illegible] như [illegible] của ông Lê [illegible] được [illegible] vậy, tôi đưa chở [illegible] ông mua mà ông mua bao nhiêu [illegible] tôi mới bán.

— [illegible] vợ tôi đi chợ [illegible] mà [illegible] mua [illegible] Tôi [illegible] mới [illegible]

— Hôm nay [illegible] mình. [illegible] mất phải [illegible] bộ mình bữa bà [illegible] ?

— Đi chợ [illegible] mà [illegible] được [illegible] người đó [illegible] quan-tài [illegible] của ông.

— Sao mình biết ?

— Tôi [illegible] bộ [illegible] tôi [illegible] hiểu [illegible] mình chỉ tôi khó [illegible] hiểu việc đó. Chắc là họ không [illegible] vô chỗ ?

— Họ có vô hồi nào, họ trả tôi một trăm hai mà tôi không chịu bán.

— Vậy chớ mình đòi bao nhiêu ? Hồi [illegible] mình một trăm hai [illegible] tôi [illegible] mình không bán chớ [illegible] chi [illegible] ?

— Cái [illegible] quan-tài bán rẻ [illegible] lắm mình. Thấy kẻ [illegible] nước để [illegible] rõ [illegible] nay.

— [illegible] tôi [illegible] nhà tôi đốc mình bán phước cho [illegible], để tôi thấy tôi [illegible] quá.

— Tôi tôi mà ghét nỗi gì ? Mình [illegible] sau nầy tôi bán bạc ngàn cho mình [illegible]

— [illegible] để dành [illegible] để sau mà làm giàu.

Tôi cười. Vợ tôi ra nhà sau lo làm cơm [illegible] tôi ngồi trước [illegible] sách mà đọc. Lúc [illegible] giờ Lê-[illegible] con ông [illegible] trai gái với vợ thầy chăng ?

— Thưa [illegible] ông [illegible] hay biết [illegible] thì [illegible] ông là người [illegible] giờ ông chịu chuyện như [illegible]

— Khi ông tới nhà thầy ông [illegible] sao mà chịu con ?

— Tôi thấy [illegible] ngồi ngoài cửa, tôi [illegible] chạy ra bắt tay chào mừng, rồi mời ông vô nhà, lấy thuốc rót nước trà đem ra mời ông ông nó :

— Hồi sáng mai nầy tôi đi chợ uống cà-phê [illegible] cô thông, tôi bỏ [illegible] thấy bữa nay bớt chưa, rồi nói không biết vì cớ nào đêm nay [illegible] mất [illegible] nên lật đật chạy vô [illegible] cô.

Còn nữa

Y-KHOA TẤN-SĨ

DƯỢC-SƯ

Trần-thọ-Đông

[illegible] đường Chấy binh

Giấy thép số N° 418

Coi mạch mỗi ngày

Sớm mai từ [illegible] giờ tới 10 giờ

Chiều từ 2 giờ tới 4 giờ

Như ai muốn rước đi xa trong [illegible] tỉnh thì [illegible]

[illegible] các thứ bình mới [illegible] sanh [illegible] đường thai [illegible] lâu năm rồi mà chưa có thai đặng. Về các bình [illegible] mình của [illegible] không [illegible]

Dời chỗ

Bổn Hiệu, kể từ ngày 26 Mars 1932 sẽ dời tiệm lại đường Georges Guynemer, số N 86 (trước ngang Tòa Tá-sảo) Sàigon, nhơn vì chỗ cũ phố chật hẹp thợ thì đông nên không tiện bề cho Bổn-Hiệu.

Bổn-Hiệu sinh lập tính được 20 năm đặng tấn phát vì có thợ thiện nghề, chuyên rõng nghề làm đồ nữ trang theo kiểu kim thời và nhận hột xoàn, đá màu lại giá cả cũng nhờ ơn Quí Ông, Quí Bà và Quí cô có lòng tin cậy lâu nay, nên tiệm dọn lại rộng rãi được tiếp rước quí khách tử-tế hơn trước cho vui lòng quí khách.

Xin quí khách lưu-ý và chiếu cố hoặc có quí khách nào chưa biết hỏi thăm Bổn-Hiệu thì chỉ giùm rất cám ơn.

Nay kính-cáo

LÔI-TÂY

Bijoutier

N° 3 Rue Ohier (tiệm cũ)

N° 86 Rue Georges Guynemer (tiệm mới)

Chuyện rất mới lạ !

Quí bà, quí cô chị em Nam kỳ ta hãy để ý

Tại châu thành Cantho gần đây mới mở ra một Nữ Trung học-đường do bà Huỳnh ngọc-Nhuận sáng lập.

Trường nầy chuyên dạy văn-học và các môn « *nữ công nghệ nghiệp* » cho các bạn phụ nữ lớn nhỏ ; ấy là một điều ta nên để ý.

Về văn học thì tính dạy từ đồng-ấu cho đến thi sơ học (Certificat d'études primaires) có dạy đờn tây (piano).

Sự dạy dỗ rất chuyên cần, bề ăn ở trông nom rất kỹ lưỡng.

Về « nữ-công nghệ nghiệp » thì bà có mở các khóa dạy :

1° Đủ kiểu bàn.

2° Dệt toàn cẩm (kim thời).

3° Các mũi thêu, đương, theo kiểu Bắc kỳ rất tinh sảo.

4° Dạy may các thứ áo đầm, đồ ăn chơi tế kiểu và các món đồ kiểu Tây chưng Sàigon.

5° Dạy [illegible] áo.

6° Dạy nấu ăn, dạy làm các thứ bánh mứt.

7° Dạy may áo học Annam.

Mỗi môn đều có thầy chuyên môn cố dạy cho học-sanh rất đặt tánh.

Dầu gia đình nghèo, chị em cũng có thể học cả, vì :

Ngoài việc thi tiến trường đồng mà học (payantes) còn thiếu các thật thì bà [illegible] cho « học bổng » (bourses).

Chính ý của bà là cố muốn cho chị em [illegible] ta được có nghề [illegible] trong [illegible] sống tự [illegible]

[illegible] tháng [illegible] Mars [illegible] cô xin [illegible] cho :

Mme Huỳnh ngọc Nhuận

Propriétaire

NHƯ VĂN NỮ LƯU HỌC ĐƯỜNG

CANTHO

MỚI TỚI

Rạchgiá nữa đa !

Cũng nên dùng thuốc gia truyền Annam giá rẻ mau lành bình của các học Tiên-Hiền Danh-y đã nổi danh ở cõi Đông-dương nầy. Gia-truyền đã đủ các chứng bình nhứt là thuốc trừ nha-phiến bất kỳ hút lâu mau đều bỏ đồng giá (0$50) đã tuyệt bịnh.

Cửu - Long - Hoàn thuốc bổ đại tài trừ đủ chứng Dương khuynh - điệp dùng phòng lửa, nước sôi, nổ bể tai, đau răng, đàn bà nằm chỗ ta bóp rất hay. Thuốc Phong-tích dầy da bụng ăn không tiêu.

Thuốc mua từ (5$00) sắp lên kể bốn trăm gần.

Dược-lý Võ - Đình Dần Thương-khanh Y-quán và nhà thuốc gia-truyền có danh ở Đông-dương đều có bán tại hiệu :

Nguyễn ngọc Thái

Savonnerie Dragon d'Annam

RACHGIA

Qui ông qui thầy muốn cho áo quần được trắng trẻo, bền kỹ lưỡng và mau lẹ thì hãy cho người đem đồ lại tiệm giặt ủi TRẦN MỸ ở số 10 đường MARCEL RICHARD thì chắc được vừa lòng. Tiệm ấy giặt ủi tốt hơn bọn khách trú nhiều lắm.

Hiệu đèn ASIATIC tốt lạ thường

Theo như khoa-học đời nay thì các thứ máy móc mới ngày mỗi tiến phát là thường, song như các nhà kỹ sư đã nghiên cứu nhiều năm mới chế ra được tại Pháp quốc một kiểu đèn hiệu ASIATIC mà mọi ít sửa được dễ tiện mà lại rất rẻ tiền các nơi.

Sáng [illegible] 120 lửa và [illegible] có lượng 200 lửa của [illegible] giá đến bổ hiệu bán lấy đa [illegible] chỗ không muốn bàn lôi nhiều, sau nầy [illegible] quí [illegible] hiệu kỹ càng [illegible] ASIATIC [illegible] tiện [illegible] và [illegible] thì [illegible] vậy [illegible] và [illegible] không [illegible] được [illegible] nhiều [illegible] Nếu chư quí vị [illegible] mua [illegible] mà không [illegible] ở lại [illegible] sửa không [illegible] Ông Khéo [illegible] tốt [illegible] treo đồ [illegible] và thứ treo.

Xin chư quí vị lưu ý lắm [illegible] cám ơn

Etablissements ĐẠI ICH

N° 29 Bd Tổng đốc Phương CHOLON (Cochinchine)

TRƯỜNG DẠY CẦM TAY BÁNH XE HƠI

AUTO ÉCOLE ET AUTO EN RÉPARATION

Trường tôi đã mở lâu năm, kể từ ngày nầy sắp tới quí ông đến học sẽ phân trường tôi, thì tôi có phát cho mỗi người một 3 cuốn sách dạy về máy xe hơi của M. Trương-trung-Lý mới soạn lắm, và 1 cuốn luật mới, có thầy dạy sửa máy và thầy dạy luật, có cả bằng Nghề cầm tay bánh xe ra đây có nhiều quyền tốt của quan trên và quan Toàn-quyền Đông-dương cho, Médaille Hoàng-đế Annam và hoàng-đế Cao-mên.

Dạy rất mau thành nghề, rất tốt thi một lần chắc đậu, có chỗ ăn chỗ nghỉ rất kỹ lưỡng, giá rất rẻ hơn các nơi, cho mượn xe thi, Camion và Torpédo đã nói.

Trường tôi có cô Nguyễn-thị-Hường dạy đờn bà cầm tay bánh và thi.

Xin quí ông chủ gì có muốn sửa xe đem tới cho thầy máy giỏi trong trường bổ nghề ra sửa rất kỹ càng giá rẻ lắm.

Mỗi khi đem xe đến sửa rồi có cho [illegible] dạy về máy xe hơi [illegible] Cách cần Magnéto.

CHU VĂN HAI

No 51, Colonel Grimaud

SAIGON

(Trước chợ mới Saigon và gare Cunisc)

Không thứ nào sánh kịp

Nhà thuốc Lập Xuân Đường môn bài số 268 đường Lagrandière Saigon mới chế ra một thứ dầu xức tóc hiệu « Hồng-Hương ».

Dầu-dầu [illegible] tích ba của các thứ hoa thơm mà chế [illegible] cho các bà các cô dùng.

Dầu nầy xức vào [illegible] thơm mát và mềm mại da đầu mát mẻ lại mùi thơm [illegible].

Xin các bà các cô nên dùng thử dầu nầy một lần thì rõ.

Có gởi bán khắp cả Đông-dương. Mỗi ve giá là 0$50.

Các bà các cô [illegible]

TISSAGE DE SOIERIES ET TEINTURERIES

Pierre LÊ PHÁT-VINH

Téléphone : n° 467

SPÉCIALISTE DE : Satins, Pongées de Chine et Tussors

SOIERIES SPÉCIALES pour LES FEMMES ANNAMITES

TÍN-NGHĨA

NHÀ HÀNG BÁN CƠM CHẠY

[illegible] đường Lucien [illegible] chung một dãy phố [illegible] ngã Tam-kỳ Khách lầu)

Vì thấy người ăn chạy ở Lục-tỉnh càng ngày càng đông mà ở lại đến Sàigon có việc thì bất tiện về sự ăn uống. Nên chúng tôi cần, là hàng người ăn chạy mới lập ra tại Sàigon đường Galliéni số 9, mở nhà hàng bán cơm chạy hiệu « TÍN-NGHĨA ».

Cách sắp đặt đồ trang hoàn và sạch sẽ, còn cách nấu nướng đã kỹ-lưỡng lại chế đủ thức-vị, như là cầu rồng đã chay mà theo kiểu đồ ăn Tây, đồ ăn Khách và đồ ăn Annam.

Vậy xin kính mời quí vị đến tiệm chúng tôi dùng một buổi cơm chay thì sẽ rõ lời chúng tôi là thành thật.

[illegible] bút

[illegible] (Massicot) largeur [illegible] 0m70. Có hai lưỡi dao để [illegible] đổi.

Xin [illegible] nhà 12 Thạnh-thị Mau, [illegible] 7 Rue de Reims-Saigon.

BAN ĐÊM — BAN NGÀY

CHỤP HÌNH — RỌI HÌNH

HÌNH BỐ MÀU — HÌNH TRÁNG MEN

Mới lại pinques Lumière và Gevaert

Bởi nghề Mỹ thuật của nó hay, có hình làm cẩn nó nhơn lẹ tánh tiếp đón của nó tử tế ; cho nên qui khách khắp cả : AIGONGAI [illegible] ai mà không bị tế danh của nó.

Nó có [illegible] qui khách muốn kêu đến nhà [illegible] vẽ việc chụp hình.

Fournitures générales en gros et au détail pour tous ce qui concerne la photographie

PHOTO QUẢNG CHÂU — 429, Quai de Chinois — en face de la gare Jaccaréo — Téléphone N° 475

PHOTO THÁI-SANH — 166, RUE DES MARINS — Téléphone N° 238

CHOLON

HÃY NGỪA ĐỒ GIẢ !!!

Bổn Hiệu [illegible] 1901 đã trên 25 năm, chỉ rõng một [illegible] (Chaussures de Chine) [illegible] và có xin cầu chứng [illegible]

Bổn nay [illegible] nên bất chước làm [illegible] Annam [illegible] gởi gắm qui khách.

Nếu quí [illegible] dùng [illegible] như :

1° Hiệu Bổ-Huyết : Trị bịnh đau mất máu, thân suy, sức yếu, [illegible] kinh nguyệt không tốt.

2° Hiệu Phong-Thấp : Trị bịnh phong, đau gân cốt, tay chân tê [illegible], rã bắp chân [illegible], đàn bà, [illegible] khi sanh đẻ, làm bịnh tê bại [illegible] sưng chân đùng.

3° Hiệu Vạng-trung Trật-Đả : Trị bịnh trật [illegible] gân cốt, té nặng, ứ máu, sưng bầm đau mình, tê nhức, cùng bị thương tích.

Như qui khách muốn trở dùng các chứng bình trên đây, xin nhớ cho đặng thứ [illegible] bào chế tại hiệu Khương Lợi » cửa-nhơn : TRƯƠNG TÔNG Successeur de TRƯƠNG QUANG.

Nº 35 rue de [illegible] 35 (Cholon).

Vậy thì mới thấy sự hay và khỏi lầm đồ giả.

Có gởi bán các tỉnh trong Namkỳ.

Nên chú ý : NHỮNG HÌNH CỦA CÁC NGÀI IN BẰNG

GIẤY RONIX • RIDAX — GÉVAERT

thì ai cũng phải công nhận là tốt. Giấy Ronix in nâng và giấy Ridax in dàn là hai thứ mà những tay thông thạo về nghề chụp hình rất ưa dùng.

Đã tốt mà giá lại rẻ.

HA VAN PHOO STORE

chez Modern Photo

Số 1 Place F. Garnier (trước nhà hát tây) SAIGON

Kính tặng

Lời tôi kính tặng đây có ích cũng giúp ích cho đồng-bào khỏi bôn đào trong đời nguy-hiểm. Chính là tôi đây có chịu sự hiểm nguy trong một thời gian trên 2 năm, mang lấy bịnh trĩ. Ban đầu đại tiện (ỉa) có ra chút ít máu, tôi ngờ là chẳng bề chi; sau chẳng bao lâu chỗ đại tiện có ra một cục lại thêm ra mủ, mỗi lần đại-tiện rồi thì đi đứng khó chịu; tôi hết sức tìm Danh-y điều trị nhưng chẳng thấy hiệu nghiệm, thời may có người điểm chỉ rằng ông Thầy Diệp-nhuệ Hùng chuyên trị về bịnh trĩ rất tài, tôi liền tập tức đến ông. Ông cho thuốc trên hai mươi ngày thì tôi hết bịnh.

Ông dùng vật bổn học: một sợi chỉ cột rồi thoa thuốc chớ không cắt mổ chi cả.

Hiện nay ông ở đường Thủy-binh (Marina) trên lầu số 134 Cholon.

Kính tặng

Lê văn-Hưng

Instituteur chargé de l'Ecole Primaire de plein exercice

Vinhlong, Nga-tư

Thiệt là!

Hoàng-Thiên bất phu, nên tôi được gặp ông hiền-Y

LÀ ÔNG TRIỆU-TÁNH DU

ở đường Jaccaréo, số 82 -

Cholon

Cứu khỏi bịnh nguy mà tôi phải chịu một thời gian trong ba năm họ ra máu, mình gầy xanh ốm, ăn ngủ không yên, tôi tầm khắp danh-y, nhưng tiền thì hết mà bịnh vẫn còn, thiệt là khổ não.

Nay nhờ uống thuốc của ông mà hai tuần lễ nay tôi được lành bịnh, lại ăn ngủ như thường, nên tôi đăng lời trên báo chương gọi là đền ơn người cứu thế.

Kính tặng

550$

Muốn bán một cái xe Ô ngựa Renault, số trên 4.600. Số tuy cũ mà rất nên mua vì sửa máy lại toàn mới trong bằng lấy tiền sửa và thay đổi trong máy trên 1 ngàn đồng, có facture làm chứng. Sơn được sáu tháng nay còn xài được. Hiện thời chạy như thường. 5 cái cô ballon mới tinh hảo và mới thay. Đích accus hiệu Siem 12 volts đáp rất nhạy và đèn được sáng rỡ. Có đèn, đèn xe, bao mui và đồ đồ phụ tùng. Chủ cần tay bánh luôn luôn và xài rõng nhớt Mobiloil BB. Vì vậy cho nên rất rẻ mua. N° 2 rue René Héraud sau chợ Tânđịnh từ 11 giờ rưỡi đến 2 giờ rưỡi và từ 17 giờ rưỡi tới 20 giờ. Thứ bảy chúa-nhựt có tại nhà luôn. Thật là một dịp đáng cho ai muốn sắm xe rẻ mà tốt nên để ý lắm.

CORDONNERIE

"Huê-Mỹ"

N° 25 rue Sabourain-Saigon

SPÉCIALISTES DES SANDALES POUR DAMES

Bổn-hiệu chuyên làm toàn giày đàn bà Annam, thêu mặt gối, màng, tranh và các kiểu giày cườm và kim tuyến ý qui bà qui cô chọn lựa. Dầi ngoài mấy năm bổn-hiệu đã làm giày cho vừa ý qui bà và qui cô, xin qui bà qui cô lưu ý.

Kể từ tháng Janvier 1931, bổn-hiệu đã dời về đường Sabourain số 25, kính xin qui bà qui cô để ý.

KÍNH MỜI

THẾ-GIỚI ĐẠI-SỰ

Đức

Bay đi tập trận, một chiếc phi-thoàn rơi xuống đất. — Hai người chết, nhiều người bị bịnh

Tin ở Bá-linh ngày 15 Avril nói, có một chiếc phi-thoàn chở 7 vị quan võ ở Bộ Binh, bay từ Bá linh bay qua Gorlitz, rủi nữa đường sa xuống đất. Người coi máy với người thợ máy đều chết liền khi ấy, còn mấy vị quan võ thì bị bịnh nặng.

Duyên cớ xảy ra tai nạn nầy là tự đương bay lại ngưng máy nên máy phải chết và rơi xuống đất. Mấy vị quan võ kia, mỗi vị ở mỗi đạo binh khác nhau, mà nhập lại đi chung một chiếc máy bay, thì là đều rất bí-mật và đáng nghi lắm.

Người ta nói mấy vị quan võ ấy sắp đi tới Gorlitz dặng dự cuộc tập trận. Các bà thuộc về tả-đảng bên Pháp đang cái tin nầy và ý hồ nghi lắm.

■ ■ ■

Pháp

Tổng thống Doumergue đã trở lại Tunis để rồi về Pháp

Tổng thống Doumergue đi viếng tự Tunisie, hôm rày đi chơi ở các tỉnh, nay đã về kinh-thành Tunis đặng có sắm sửa trở về Pháp.

Doumergue

Ngài đi xe hỏa và ngang Sfax, Tousse, dân sự đón ở mấy ga ấy mà hoan nghênh nghi. Về đến Tunis rồi chắc ngài sẽ tính về Pháp cho sớm.

■ ■ ■

Mỹ-châu

Tin thêm về vụ lính Huê-kỳ bị dân Nacaragua giết

Hôm qua bổn-báo có nói ở Nacaragua, lính Huê-kỳ bị dân cách-mạng giết chết nhiều lắm. Tàu tuần-dương *Aschrille* phải bỏ bến Christobal và chiếc chiến-hạm *Memphis* phải bỏ bến Guantocams, cũng đem binh đi tiếp cứu. Nay có tin nói thêm như vầy:

Puerto Cabezas 15 *Avril*. — Hãng thông tin «Associated Press» nói dân Nicaragua ở miệt Logtavon giết chết hết 9 người lính Huê-kỳ.

■ ■ ■

Nhựt-bổn

Dư-luận báo giới đối với Nội các Wakatsuki

Nội-các Wakatsuki lập thành và các ông thượng đã ra trình mặt nơi Nghị-viện rồi. Nhơn đó báo-giới Nhựt vừa ngỏ lời lấy làm tiếc về việc Nội-các Tân-khẩu tử chức, và lại rập nhau khen Nội-các của ông Wakatsuki mới lập thành, vì ông Wakatsuki còn giữ lại nhiều ông thượng cũ ở trong Nội-các.

Như vậy, tuy là Nội-các mới, nhưng cái chính-sách của Tân-khẩu vẫn còn thi-hành như cũ.

Trung-Hoa

Long-Vân ở Vân Nam cũng bắt chước cái thủ - đoạn của Tưởng giới-Thạch

Có lẽ độc-giả còn nhớ việc lộn-xộn ở Vân nam, do sự tỉnh trưởng Long-Vân cùng các quan bộ-binh chia rẽ nhau vì chánh-kiến bốn viên võ tướng là bậu Trương-Phụng-Minh và Lo-Hàn, làm phản, muốn phế Long-Vân mà chiếm ngôi tỉnh-trưởng, tin nầy hôm tháng trước bổn báo đã có nói rồi.

Sau lại tình như các tay võ-nhơn của chánh phủ Vân-Nam đã giải hòa nhau nên mọi việc đều được yên-tịnh. Không dè bước qua đầu tháng Avril đây, những viên võ tướng ấy lại làm khó dễ nữa, buộc tỉnh-trưởng phải thay đổi viên thống-tướng Dương Kế-Châu, biện lâm Độc-học trường Binh bị, Trương Duy Hàn, đương kim lâm ngoại-giao ủy viên và buộc phải cử vị đốc lý thành phố Vân-nam khác.

Hôm ngày 7 Avril, Long-Vân bèn nhóm Hội-đồng chánh-phủ, hợp hết thảy các tay võ-nhơn chánh-trị vào phủ của ông, rồi thì cho mời ba đạo binh bao-phủ, để bắt các viên tướng làm phản và giam Trương-Phụng-Minh lại. Rồi Long-Vân làm tờ bố-cáo, nói cho mọi người rõ rằng Trương là một kẻ phản quốc, và liên kết với bọn giặc. Trương lại nói thêm rằng vụ của Tchang sẽ giải về Nam-kinh phân xử. Còn ba viên võ tướng kia thì giam lại đó, chờ sau sẽ xử đoán.

Ngày ấy, quân lính kéo rần rần vây thành. Long-Vân ỷ thế cường bức giam cầm võ-tướng như vậy, mà nội kinh-đô không có sự gì lộn xộn cả. Nhơn-dân đều được yên ổn như thường.

Long-Vân gạt người và bắt mấy viên võ tướng bạ ngục, cũng như Tưởng giới-Trạch giam Lý-tế-Thâm với Hồ-hân Dân vậy.

■ ■ ■

Một đồng bạc Đông-dương xài được mười mấy đồng bên Vân-Nam

Hồi nầy, các nước ở thế-giới, tiền tệ nước nào cũng bình như mất giá cả. Tiền nước nầy đem qua nước khác xài không ý giá được, hoặc trồi hoặc sụt. Như ở bên Tàu, lúc bây giờ, một đồng bạc ta có thể xài tới mấy đồng bên ấy, vì vậy bọn khách-trú ở đây, có dư giả bao nhiêu, lo tom góp gởi về Tàu đặng đổi ra kiếm lời thêm.

Còn ở Vân-Nam, 100 đồng bạc ta đổi ra được 1.040 đồng bạc xứ đó. Coi thế thì biết tiền của Đông-dương mình cao giá lắm.

■ ■ ■

Bọn sát nhơn, giết hai người đàn bà Mỹ ở Vân-nam đã bị bắt

Hôm tháng trước bổn-báo có đăng tin, nói có hai người đàn bà Mỹ — người giảng đạo — bị giết chết ở Yunnanfou, kinh-đô Vân nam, một cách rất lạ lùng.

Nay có tin nói lính cảnh-sát Tàu đã bắt được bọn sát-nhơn ấy rồi. Bọn ấy vốn là «bồi» ở cho hai người đàn-bà nọ, vì bị đuổi sở nên chủ mà giết chư như vậy.

Tân-Long Lữ-quán

Nhà ngủ nầy mới đổi chủ mới sơn phết lại coi rất mạch sẽ và đồ đạc trong phòng đều mới hết, rất tinh khiết, bởi bật thiệp và phương pháp.

Nhà ngủ nầy ở góc đường Thủy Binh và Tổng Đốc-Phương là nơi chỗ thị tứ và gần bến xe đò đi Lục-Tỉnh.

Kính mời quí khách trước đến giếp người mình sẽ có chỗ nghỉ ngơi yên tịnh và mát mẻ.

Chủ nhơn:

Nguyễn-văn-Ngọc và Nguyễn-văn-Thu dit Tue

Nói chuyện văn - chương

VỊNH SỬ

Bà Nguyễn Phi

Tạc nước lần lần thấy đổi long,
Bọt bèo bao quản bước long đong.
Đường trần bỗ ngỡ tôi xa chúa,
Cửa Phật bằng khuâng vợ nhớ chồng.
Trời chẳng tựa cho người máu đỏ,
Đất xin đắp lấy mồ chung,
Hai vai tôi chúa vì chồng vợ,
Nước bốn ngàn năm một mảnh hồng.

Bài nầy là bài vịnh bà Nguyễn Phi thứ-phi của vua Mẫn-đế nhà Lê. Vua Mẫn-đế chạy qua Tàu cầu viện, bị người Tàu cầm lại. Bà chạy theo mà không kịp, phải đổi tên họ vào trọ trong chùa. Chúa tôi cách biệt hơn mấy mươi năm đến sau vua Gia-Long phục quốc, các tôi cũ triều Lê đưa linh cữu vua Mẫn-đế về nước, khi mở quan tài ra thì thi-thể của vua đều tiêu hết, chỉ còn lại một quả tim còn đầy máu đỏ mà thôi.

Bà hay tin linh-cữu của tiên-quân về nước, thì bỏ chùa đi thẳng tới nơi để linh cữu, vỗ vào quan-tài mà khóc rằng: «Việc nước bây giờ hết rồi, thiếp xin đem cái chết để tạ tiên-hoàng.» Rồi bà lại trối với các người gần đó tìm chôn bà chung với lăng vua Lý. Thế rồi bà tự vận.

Trong hàng phi, hậu ở nước ta, từ xưa tới nay, người gặp cảnh thương tâm, không phải chỉ một mình bà Nguyễn-Phi, mà nói cho đúng, thì cảnh thương tâm của Nguyễn-Phi thật là đau đớn. Người giữ trọn tiết thảo không phải chỉ một mình Nguyễn Phi, mà nói cho đúng thì cái tiết thảo của Nguyễn-Phi thật là cao siêu.

Tàn vàng, xe phụng, áo vải gậy gai; cảm-dịch hoàng-cung mà tăng-lư phật-viện. Mỗ chuông nhà phật dầu linh, khôn lan được lòng nhớ chúa, hoa cỏ chúa tiên tuy đẹp, không nguôi được dạ thương chồng. Ngày tháng như thoi, hết xuân rồi hạ mỗi sầu dặc dặc, gấp biến hơn trời.

Bài thi nầy, câu đầu tác giả tả ra thế nước nguy vong, để nói qua sự bà lưu lạc.

Long đong là cái kiếp số của bọt bèo, bèo là cái hiểu-ảnh của người đời. Hai câu trên có ý nói rằng nước đã nguy, thì bà cũng cam ra thân lưu lạc mà giải bước truy-tùng. Đâu thương hại thay! chồng xa vợ cách, chúa Bắc tôi Nam, giữa lúc mông trần, lại sa vào vòng ly biệt. Nhà vua bây giờ đâu? Kẻ mấy trước sông, bông rồng đã lẩn vào chốn vạn thủy thiên-sơn, thì bà phải sao bây giờ? Gió mỏ khua chuông mà đọc chữ tâm thư nhớt nhát. Bà đi tu không phải là bỏ chồng đi tu, mà là lạc chồng mà phải đi tu vậy.

Cái hi vọng cuối cùng của bà là ở vậy mà nghe tin vua. Cái sự thành công nay thất bại của nhà vua, là cái định-án chết sống của đời bà. Mà nhà vua thì sao? *Nước cũ một đi không trở lại. Lòng son gởi đã chứng về sau.* Thời bà còn tiếc chi cái đời vàng ngọc của bà nữa.

Hương hồn khôn ngăn trời biển hận.
Đã vang ai đón đất đoạn viên.

Bài nầy 4 câu khai thừa chuyển hạp đúc thể mà hay nhất là cặp trạng và cặp luận. Thiên-Lạ

Lời rao

Tôi có một đứa con tên là Nhar Lang nay đã 22 tuổi. Nó là một đứa con bất hiếu không vâng lời cha mẹ và nhiều khi lại còn hỗn láo nữa.

Bởi vậy tôi đã đến Tòa mà từ nó rồi. Vậy tôi kính lời cho anh em quen lớn biết đặng đừng cho nó mượn tiền bạc chi, vì tôi không nhìn nhận nó là con tôi nữa.

Le 10 avril 1931

Nay lời —

Nhan-Lương *nghiệp chủ ở Cholon 80 quai de Phuoc kien*

Chuyện lạ

Một bộ sách 5.000 quyển

Người nước Mỹ lấy làm tự-đắc vì họ có bộ lịch sử Nam-Bắc chiến-tranh (*Histoire de la Guerre de Sécession*) tới 110 quyển lớn, và hao tốn tới 14 triệu quan mới làm xong.

Bộ sử ấy thật là một bộ sách rất có ích và quí báu vậy.

Nhưng, nếu đem ra mà sánh với bộ sách to tường của Tàu, hiện nay ở trong viện bảo tàng Bri tish Museum bên Hồng-mao, thì bộ sử kia của Huê-kỳ không có gì hết.

Bộ sách xưa nầy là một thứ tự-điển, phải mất 60 năm mới làm rồi. Hồi thế kỷ thứ 18, người ta mới làm rồi bộ sách ấy, gồm cả 5.000 quyển.

Mà bộ sách nầy không phải do tay một người làm ra được. Ấy chính công-phu của cả một đám hàn-lâm học sĩ Tàu chung thì hiệp sức lại trong 60 năm làm mới rồi.

Một bộ sách, 5.000 quyển làm ra trong 60 năm, nếu người nào đã lớn đến 20 tuổi mà muốn học bộ sách ấy tưởng tới chết học cũng chưa rồi.

■ ■ ■

Người da vàng có chưn trong viện Hàn-lâm nước Pháp

Hiện nay ở Viện Hàn lâm bên Pháp có hai người Á đông được cử vào làm hội-viên, mà hai người ấy là một người Trung-Huê và một người Nhựt-bổn.

Năm 1911, một người hay chữ ở nước Tàu được bầu vào *Académie des Inscriptions et Belles-Lettres*. Người Tàu nầy tên là Lo-Tchen-Yu giỏi về môn đọc bia cổ sách cổ.

Mới đây, viện Hàn-lâm khoa-học (*Académie des Sciences*) có bắt chước gương trên kia, muốn có tình ái Á liên lạc, nên nhận một người Nhựt giỏi về khoa thảo mộc, tên là Tkano.

Sau nầy tiếng tăm dồn rằng viện Hàn lâm ý muốn đem ông Tagore, thi-sĩ Ấn-độ, và ông Gandhi là ông thánh cách-mạng bên Ấn-độ bây giờ đây vào làm hội-viên.

■ ■ ■

Sự mê-tín trong năm 1931

Những sự mê-tín hồi xưa, ngày nay không còn ai kể tới nữa chăng? Không, đời nay cũng như đời xưa, người ta cũng mê-tín vậy, nhưng có đều là cách mê-tín có khác nhau. Nhiều kẻ tưởng rằng mình thông minh là phải sợ ba cái ánh sáng, nhứt là sợ mắt của con mèo.....

Mấy cô thợ may, hễ may áo cho con gái nào sắp được chồng cưới, thì mấy cô may rồi nhổ nước miếng vào áo ấy, làm như vậy, đặng có giữ phần hạnh phước cho mình.

Vậy coi cái việc nầy mới biết thói mê-tín là lạ: nhiều khi người ta để ý thấy kẻ trộm hoặc kẻ sát-nhơn vào phòng người rồi đi ra bỏ lại cây thuốc xông, chỉ rõ rằng chúng nó có vào đó. Đừng tưởng rằng đó chính là một sự nghênh-địch với tòa án, hay thách đố gì đâu. Ấy là một sự mê-tín mà thôi. Bọn sát nhơn nghề nghiệp đều tin rằng: nếu tên thổ-phạm nào bỏ lại một vật gì của nó, ở trong phòng kẻ bị hại, thì khỏi bị bắt. Nếu vận-mạng xấu xa, ruồi mà bị bắt, thì chúng ấy sẽ ráng mà bảo chữa lấy.

Sự phòng ngừa rất vô ích, mà đó là cái thói mê-tín không thể bỏ được.

Một dịp rất tốt

Hỏi các nhà dinh-nghiệp!

Nếu trong chu tôi có ai muốn lập garage hay là atoliers để sửa máy móc và làm các việc theo xe hơi thì nên lại chà gần «hãng Compagnie Forcière d'Indochine 81 đường Richaud mà thương nghị rất theo kiểu kiêm thời, tại cuối đường Ve dun, ngang sở xe đò của ông Vergote giá cho mướn mỗi tháng chỉ có 70$00 mà thôi. Chỗ ấy vừa gần tỉnh vừa là chỗ đường xe cọ, rất tiện việc sửa xe và bán xăng nhớt.

Giá Gạo

GIÁ LÚA

tại Cholon ngày 16 Avril 1931

LÚA

Mỗi tạ 68 kilos

Saigon,	1.[illegible]	Omon	[illegible]
Tanan Bahu	2.[illegible]	Laitan,	[illegible]
Cai lậy		Thot Not	
Cai be	2.[illegible]	Longxuyen	
Vinhlong,		Chaudoc trắng	1.[illegible]
Bakê		Id.	1.[illegible]
Can Chong,	2.[illegible]	Tanchau	1.50
Cang Long,	2.[illegible]	Sadec trắng	
		Id.	
Travinh	2.[illegible]	CAOMIÊN	
Bai xau	2.[illegible]	Battambang,	[illegible]
Bacleu	2.[illegible]	Lanam N.K.	2.50
Rachgia	2.[illegible]	Soai rieng	
Thoccion,	2.[illegible]	Lua	1.50

GẠO

Mỗi tạ 60 kilos

Gạo N° 1 25% tấm	5.70
Gạo N° 1 40 % tấm	5.30
Tấm 1 1	2.90
Tấm 4 4	2.10
Cám trắng	1.25
Cám lức	0.65
Bao lúa 41 đang rồi	23.00

Tin Tàu

TÀU TỚI

Ở Pháp lại

Cap Padaran	17 Avril
Aden	21 Avril
Sphinx	20 Avril
Gl. Mage	27 Avril
Chanolly	30 Avril

Ở Tàu và Nhựt qua

Angers	17 Avril

Ở Trung-Bắc-kỳ vô

Claude Chappe	19 Avril
Amboise	21 Avril
Kouangsi	28 Avril

TÀU ĐI

Sang Pháp

Angers	20 Avril
Amboise	25 Avril
Félix Roussel	4 Mai

Ra Trung-Bắc-kỳ

Claude Chappe	22 Avril
Cap Padaran	22 Avril
Aden	25 Avri

Đi Tàu và Nhựt

Sphinx	24 Avril

Đi Singapour

CÙNG CÁC ÔNG MỘ THỂ-THAO

RAQUETTES và BALLONS

của nhà hàng

NGUYỄN-VĂN-TRẬN

94-96 Boulevard Bonard — SAIGON

mới lại rất nhiều, có đủ thứ hiệu, nên định sự giá 20 %.

Dịp rất may vậy xin mời qui ông lại mua mau kẻo hết

Quí ông có xe hơi nên chú ý

Tôi có lãnh sơn xe hơi bằng máy (au pistolet) tại garage Dakao số 49 bis đường Legrand de la Liraye. Người thợ sơn M. Ha, trước kia làm cặp rằng thợ sơn của hãng Garage Charner, nay vì làm cho tôi, ai có sơn xe tại hãng ấy thì biết sự kỹ lưỡng tốt đẹp thế nào. Làm mau giá rẻ.

Atelier de peinture Chan o. Phi 49 bis et 51 Legrand de la Liraye

Phòng khám bịnh

THUDAUMOT

Trần - văn - Sang

Lương-Y Bổn-quốc

Cấp bằng Cao-Đẳng Học-đường

HANOI

1° Cả tỉnh Thudaumot đều hoan-nghinh, bịnh khỏi mất công đi xa và đỡ tốn tiền đi Saigon mà lại khỏi mất thì giờ quí báu.

2° Trị đủ các chứng bịnh: có thầy phụ giúp rất cẩn mẫn bịnh, làm cho qui khách sẽ vừa lòng.

3° Nhứt định giá nhẹ để cứu người trong cơn đau yếu (không muốn đi nhà thương thì, hoặc không đủ sức đi đến mấy ông Bác-sĩ)

Giờ coi mạch:

Sang: 8 giờ tới 11 giờ

Chiều: 3 giờ tới 5 giờ

Xin qui khách đến uống thuốc một lần thì mới tường chơn giả.

Có hai điều, chư-vị độc-giả tỏ lòng thương bổn báo: 1 Mua báo trả tiền mặc; 2 Cổ-động cho nhiều người cùng mua.

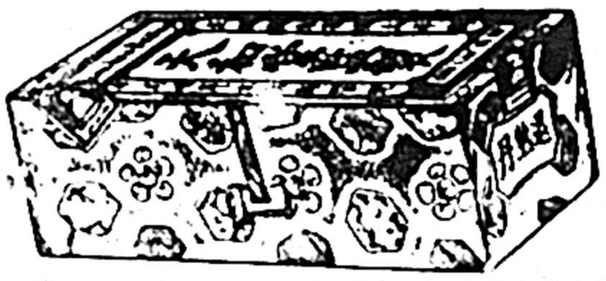

Một đều kè có con nên biết

Kính cáo cùng Lục-châu chư quí-khách đặng rõ: Thứ thuốc « Thối Nhiệt Đơn » của bổn-đường dùng để trị chứng nóng nóng minh của con cái, xưa nay tiếng danh khắp tam kỳ, bất luận người thủ người nam đều đồ biết cái sự công hiệu lẹ làng của nó, đều cho là một thứ thuốc linh nghiệm vô song.

Bởi đó cho nên gần đây người ngày càng thấy người ta bán thuốc giả rất nhiều nhái theo kiểu thuốc của bổn-hiệu in-hệch không sai, làm cho kẻ không biết chứ phải mua lầm thuốc ấy mà dùng. Nhứt là nhà thuốc ở Cholon gần bốn cái, làm ra từ cái ve cho tới bao giấy, nhãn hiệu, màu mực, cách gói, hộp đựng, chữ thu và chữ quốc-ngữ trong toa, nhứt nhứt đều làm in như bổn-hiệu. Sự giả dối hiển nhiên như thế, nên từ ngày thứ thuốc giả ấy lưu-hành trong xứ đến nay những kẻ mua thuốc mua lầm rất nhiều, mà cái sự bán thuốc « Thối Nhiệt Đơn » của bổn-hiệu cũng do đó mà sụt hơn ngày xưa chẳng ít.

Bất đắc dĩ bổn-đường chủ nhơn buộc mình phải vào đơn mà kiện kẻ giả mạo đến Tòa, nên ngày 21 Mars 1931 Tòa mới phái quan Trưởng-tòa Cholon đến nơi mà làm tờ chứng kiến. Chẳng dè hiệu buôn ấy biết mình có lỗi, nên mới cậy người có danh dự trong thương trường đến bổn-hiệu mà cầu hòa.

Bổn-đường chủ-nhơn bởi vì tình kẻ đồng đình là một người có phẩm giá và tánh tình rất thuần hậu công bình, người hứa rằng sẽ bảo hiệu buôn ấy trong kỳ ba tháng phải bỏ hết những ve, nhãn hiệu, giấy gói, hộp và toa mà đã mới theo bổn hiệu, nên bổn-hiệu chủ nhơn mới lập ước chịu hòa. Kể từ ngày 25 Mars 1931, nếu quá kỳ 2 tháng mà trong tiệm của hiệu ấy các nơi đại lý bán chưa hết thì phải thu hồi mà đổi ve, nhãn và hộp đựng cho khác hẳn với các kiểu mà hiệu ấy đã dùng, bằng không thì bổn đường sẽ công-nhiên truy cứu cả và nhà thuốc và những người đại-lý nào còn để thứ thuốc ấy lại mà bán.

Bổn đường chủ nhơn những mến nơi đường đạo đức và niềm tình kẻ điều đình, nên không nỡ tuyên bố tên của chủ-nhơn và hiệu buôn ấy ra đây và tiện đây có vài lời tâm-trọng tỏ cùng lục-châu qui khách từ nay về sau ai mua thứ thuốc « Thối Nhiệt Đơn » của bổn đường xin hãy coi cho kỹ cho thiệt giống cái kiểu sau đây và nhãn có 3 chữ « THIÊN-HÒA-ĐƯỜNG » và trong có nhân con mắt thì mới khỏi lầm thuốc giả.

THIÊN-HÒA ĐƯỜNG

(Thiên-hòa đường cáo)

Kính cáo: Thứ thuốc « Thối Nhiệt Đơn » của nhà thuốc THIÊN-HÒA-ĐƯỜNG đã có cầu chứng nơi tòa Thương-Mãi Sàigòn chẳng không đặng giả mạo cùng [illegible] nhà theo kiểu ấy.

Tây đánh Annam

(Tiếp theo trương nhứt)

Các anh thử gặp với một người đội Tây ở Hanoi coi tất người ấy chẳng để các anh yên lặng mà chạy tuốt được về Nam tính. Tiếng Pháp là một tiếng ít giàu có thể tả được những cảnh thâm tệ, mà cũng có thể diễn được những ý tứ thật nhã. Chứ hèn là chi chữ cực-tệ đó, tưởng dùng để gọi các anh là xứng đáng lắm. Các anh thấy ông Lạc là người Việt Nam, các anh thấy ông ta yếu đuối mà các anh dùng cái lối lấy thịt đè người. Các anh tưởng không ai binh vực ông ta được nữa. Các anh lầm! Người binh vực cho ông Lạc chính là tôi. Công lý chỉ có một. Đối với người Pháp hay đối với người Nam cũng vậy.

« Ông Lạc ở trước ông Lạc có quyền đi trước. Ông Lạc đến trước, ông Lạc có quyền đậu trước. Các anh không có phép gì được can thiệp đến người ta cả. Anh nói rằng ông Lạc có ý gây sự. Ông Lạc đi đi lại lại ở trước xe anh là gây sự, ông Lạc không ngồi yên trên xe lại bước xuống là gây sự. Cố thể thôi mà các anh gọi là định gây sự, không hiểu các anh nói vậy, chính tai các anh có nghe lọt không ? »

Cho tôi ông trạng-sư lãnh việc bào chữa cho Rossi và Streyjol, cũng nhìn nhận rằng hai người thân-chủ mình là hèn, là có lỗi; rồi ông mới đem những tình-cảnh vợ đau con ốm của hai người cần phải đi mau cho về tới nhà, xin tòa cùng lượng tình ấy mà khoan thứ.

■ ■ ■

Những việc ẩu-đả như vậy, tòa thường phạt vạ, bắt bồi thường và xin lỗi thôi, ta không lấy gì làm lạ. Song bài học của quan biện-lý Moreau đã cho hai anh Rossi và Streyjol, tôi tưởng còn nặng hơn mấy năm tù, mà tức là bài học dạy chung cho ít nhiều người tây hay ỷ mạnh đánh người Annam vô tội vậy. Đọc mấy lời ấy, tôi chắc những người nào bị đánh, cũng hả lòng được ít nhiều.

Tôi muốn đem chuyện nầy ra là để chứng tỏ rằng, có cái ít người tây như hạng Rossi và Streyjol là hạng thất-giáo, dư-luận tây và pháp-luật tây không bao giờ dung.

A. D.

THỂ THÁO

Cơ-sở và tài-chánh của hội U.S de Hòa-bình

« Union Sportive de Hòa-bình » là một hội ngành của « Cercle Sportif » mới tượng nên bình. Tuy mới có một tuổi đầu, song đã chiến thắng với những hội ở Vĩnh-Mỹ, Hưng-hội, Cầttràm, Longtròn v. v...

Đáng mừng vì chiến-tướng thành tướng; nhưng ... than ôi! tài chánh phải khiếm-khuyết, không đủ lo tạo-lập sân banh, nhà hội.

Nếu chẳng may bổn-hội không sớm gặp nhiều đồng ái nhân như ông Huỳnh-ngọc-Nhuận, thì có lẽ sau nầy phải thất-bại ngay.

Vì lời hứa của bề trên, chúng tôi xin vô lễ giới-thiệu ông *Huỳnh ngọc-Nhuận*, hội-đồng quản-hạt tỉnh Bạcliêu; *Trương thành-Quang*, đại điền-chủ và ông *Tạ-giao-Hiền* hội đồng địa-hạt đồng ở tại Hòa-bình, là bậc vị hữu bằng-tâm hằng-sản, có lòng huệ-cố đến bổn-hội từ khi mới ra đời. Thấy nghĩa đáng làm, nên ông nghị Huỳnh-ngọc-Nhuận đã tặng cho bổn hội 300$ để giúp một phần sở phí vào khoản chi tiêu. Nhưng kể ấy bổn hội còn dưới quyền bản trị-sự tạm thời, nên chi số bạc đại nghĩa ấy đã gởi lại nhờ ông Huỳnh giữ lấy. Nay bản trị sự thiệt thọ lên thay quyền, là tạo khởi mọi việc, thì muốn lãnh lại số bạc qui báu trên đây trong ngày giờ nào cũng đặng cả; vì ông Huỳnh có ý rằng lòng hưởng lại cho bổn-hội làm. Thật đáng khen thay cho lòng hào hiệp của ông nghị Huỳnh chúng tôi ở nơi đành ông giữa nhà hội.

2° Ông Trương thành-Quản hứa giúp bổn hội một số tiền, nay bổn hội cần dùng đến đồng tiền tương ông không nỡ nào lãnh đạm. Bởi cách đây lối vài năm Tôi nghĩ bụng rằng: có ngày nào tôi vô tội, mà có một người tây ỷ mạnh và tôi ở mà bên nầy, nếu tôi không theo được lời dạy của chúa Giê-su, đưa luôn mà bên kia ra, thì tôi cũng hiểu với tôi rằng người đánh tôi đó là hèn, là vô-giáo-dục như lời quan biện-lý Moreau đã nói.

ông có tặng cho hội Etoile de Gia-định 200$ đặng làm lộ phí qua Singapour đấu chiến. Hết đối phương ra còn vậy, ưa là bổn hội cùng ông.

3° ông Tạ-giao-Hiền cũng hứa cho ít nhiều là khi nào bổn-hội thành lập. Hiện nay bản trị-sự thiết thọ đã có chiếu-tướng đủ sau nầy nhờ qui ngài vậy.

■ ■ ■

Lòng quảng đại đáng kính

Hội thể-thao Tân-Hiệp chúng tôi mới thành lập, trong hội phần nhiều là học trò. Khi mới lập ra cũng nhờ có anh em trong cho tăng trợ nhiều; nhưng bước đầu mỗi món mỗi tốn, nên đường tài-chánh hóa ra eo hẹp.

Nghe tình cảnh như vậy, ông Henri Fúy là hội-trưởng hội thể thao Mytho giúp cho hội chúng tôi 20$00, lại khuyên bảo chúng tôi nhiều đều về nền thể-dục.

Chúng tôi lấy làm cảm nghĩa ông vậy xin có mấy lời gọi tỏ lòng thành kính ông.

Tân-Hiệp Thể-Thao

Chỗ đồng tâm của khácht-trú

(Tiếp theo trương nhứt)

thi-hành. Các người làm thi-phú, nghĩa là ở ngồi trên ăn lương nhiều, thì bớt đi 30 %; còn những bọn làm nghề thợ, hoặc cu-li, thì bớt đi 25 %. Tiệm nào, hãng nào, nhà máy nào cũng vậy hết cả.

Mà việc đó, không phải là chủ ép buộc người làm đâu, chính người làm cũng tự-nguyện bớt lương trước, cốt làm vậy để cứu vớt cái tình-hình nguy-khốn cho nhau. Chủ tiệm có cơm, thì người làm mới có cháo; nếu không vậy thì nguy cả đám cả chôm, vì tiệm bị đóng cửa, thì người làm bơ vơ hết thảy. Bởi thế, bọn thợ làm nhang sướng khởi lên trước, rồi các thợ khác, tiệm khác đều bắt chước làm theo, khi sự tháng ba, người làm chịu bớt lương hết.

Đó là một cách của họ hy-sanh vì quyền lợi chung, ta nên biết.

Tại tòa Đại-hình bữa 15 Avril 1931

Vụ án tên cu-ly xe kéo chém vợ 14 dao

Sớm mai bữa 15 Avril 1931, tòa Đại hình đem vụ tên cu-ly xe kéo là Trần-văn-Xuân, chém vợ mười bốn dao, rồi tự đâm mình để tự vận. Việc nầy hồi độ bổn-báo đã có nói rõ rồi, day nhơn tòa xử, vậy xin thuật lại một lần nữa cho chư độc-giả rõ:

Nguyên tên Trần-văn-Xuân cùng Tô thị-Giỏi bấy lâu nay vợ chồng ăn ở với nhau vẫn có tình đậm đà khắn khít lắm. Một hôm Xuân nghe thiên-hạ nói rằng vợ mình đã ngoại-tình cùng một người khác. Tuy nghe thì nghe vậy, chớ Xuân không thèm để ý tới làm gì. Nhưng thấy vợ ăn ở với Xuân một ngày một phai lợt, rồi lại kiếm cớ mà bỏ Xuân nửa, nên mối ghen phát dậy, cơn giận bùng lên, làm cho Xuân chẳng còn biết phân-biện sự phải quấy gì nữa hết.

Đến bữa 11 Novembre 1930, Xuân kéo xe đi thơ-thẩn ngoài đường, bỗng gặp con vợ bạc-tình là Thị-Giỏi đang ngồi nói chuyện với một người đàn-bà bán nước trà Huế ở đường Paul Blanchy. Tuy giận cũng dằn lòng, Xuân cũng lấy lời nặn nỉ với vợ về ăn ở lại với nhau. Thị-Giỏi đã chẳng nghe lời khẩn cầu của Xuân thì thôi, lại còn buông lời mắng nhiếc, và lại xách guốc mà đập Xuân nữa. Bấy giờ Xuân mới nổi giận, một tay nắm đầu tóc của Thị Giỏi, một tay chém lia. Thấy vợ chết rồi, Xuân mới trở dao tự mổ bụng mình để tự-vận. Tuy vậy cũng chưa mấy ghê, Xuân móc ruột của mình ra rồi cắt từng khúc, liệng ngay chỗ vợ anh ta. Xong rồi Xuân mới bò lại bót ở đường Catinat đặng thú tội. Nhưng đi dọc đường, thì có một anh lính thấy vậy, bèn lập tức điệu Xuân lại nhà thương băng-bó rồi mới đem vô nhà thương Chợ-rẫy dưỡng bịnh gần hai tháng mới lành mạnh.

Bữa nay ra trước Tòa, Xuân thú thật rằng anh ta vẫn còn thương vợ lắm, nhưng vì tức quá nên mới đành lòng giết nó như thế.

A. C. R. I. C.

AGENCE COLLECTIVE DE REPRESENTATIONS INDUSTRIELLES EN INDOCHINE

SAIGON

N° 29, Boulevard Norodom

Giây thép nói N° 402

Grand Premier Prix Foire de Saigon 1927 - 1928

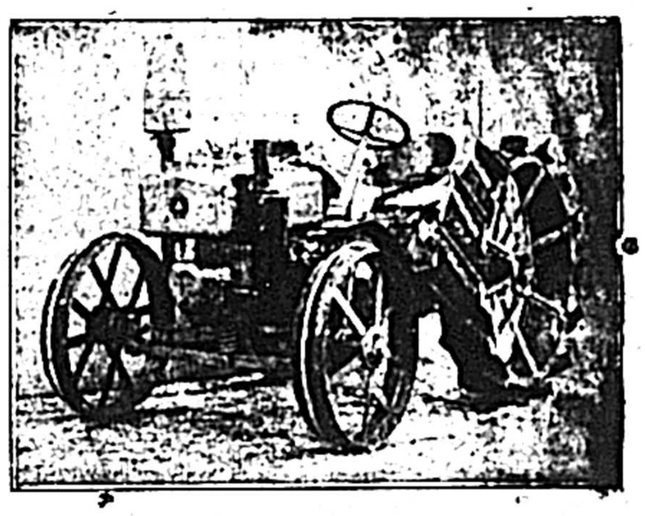

Bán và rập các thứ máy [illegible] đã rồi, chiếc cái máy nước đá, máy TOMIX, đem nước cất nước, đá xe [illegible] nhỏ, và [illegible] máy chạy bằng [illegible] Có đủ cỡ máy cưa lớn nhỏ và đã bào ngang, và máy đánh [illegible] trong chạy bằng dầu cặn (có đủ thứ máy về nhà nông). Cả làm Đại-lý bán Đức và Anh chuyên biệt [illegible] dùng và rẫm chạy người và nông (Diesel et semi diesel) dùng rông dầu cặn (Mazout) ít hao dầu mà vẫn [illegible] cho chạy.

Công có làm đại-lý bán Hãng E-kỹ chuyên có moteur Canet đóng sẵn, thu [illegible] trong và ngoài ghe đã có mà-lực và có sẵn tại kho Saigon.

Kêu mấy người làm chứng ra tòa thì có anh lính tập Phanevăn Huế ra thuật việc đã thấy cho Tòa nghe. Huế nói rằng bữa đó anh ta thấy Xuân kéo xe cho vợ. Tới đường Paul Blanchy, tức là nơi xảy ra tấn thảm-kịch, thì Xuân bảo vợ xuống Thị Giỏi la lên, Xuân mới mở thùng xe xách dao ra chém.

Con dao mà Xuân cầm giết vợ chính là thứ dao tu thường thôi, nhưng mà bén lắm, vì lẽ đó Tòa mới nói rằng Xuân cố ý mài dao bảo-hiểm để tiềm vợ mà giết.

Trạng-sư Loye đứng bào-chữa cho Xuân. Ông nói có lý lẽ lắm và rốt cuộc ông xin tòa tha bổng cho Xuân.

Nhưng trước khi tuyên-án, Tòa cho phép Chưởng-lý, Trạng-sư và bị cáo nói một vài lời nữa. Quan Chưởng-lý thì xin chấm chế cho Xuân. quan Trạng-sư thì nói hùa theo quan Chưởng-lý, còn Xuân thì xin Tòa hãy mở lượng khoan hồng quảng-đại giùm cho. Rốt cuộc tòa kêu án Xuân 20 năm khổ sai.

Giá báo sửa lại.

Một năm....	15$00
Sáu tháng...	8 00
Ba tháng...	4 00
Một tháng...	1 50
Mỗi số.....	0 07

TÌNH DUYÊN XÁO NGỘ

Ai muốn biết tình đời ở ăn gay gắt thế nào hãy đọc Tiểu-thuyết

Tình duyên xáo ngộ

Muốn biết sự tích nước nhà thì đọc

Lê-triều Lý-thị

Cả hai đều có trữ bán tại hiệu VĨNH-HƯNG

732 đường d'Espagne - SAIGON

TIỂU-THUYẾT CỦA « DƯỢC-NHÀ-NAM » N° 2

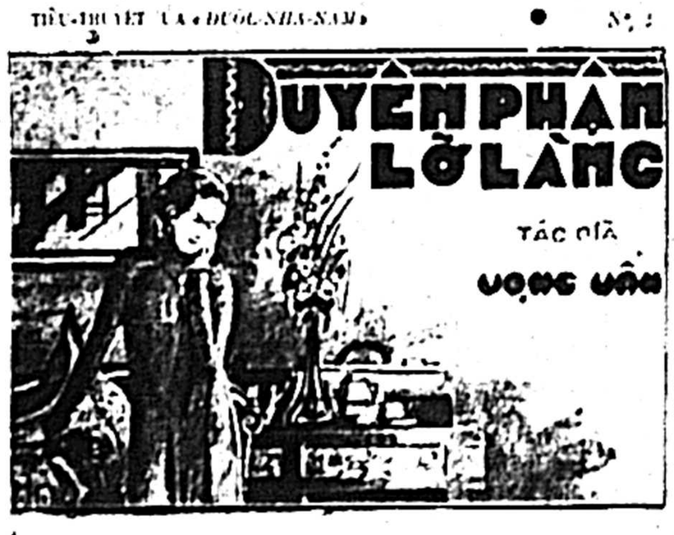

I.— Hai nhà tương đắc

Thầy hội-đồng Mai văn-Chánh ngàn đồng bạc. Nhờ vì thầy biết lớn hơn vợ mười tuổi, người gốc lão-làng, tiện-tặn và biết cách thế địa-bạ, nhơn có một người chú gặt ở Batri, thuộc về hạt Bêntre làm ăn, nên trong năm bảy năm thì họ buôn bán lớn, hay lên xuống.

Thầy mồ côi cha mẹ từ hồi [illegible] dựng được cơ-nghiệp thêm, trên Cholon, có quen biết với ông tuổi được của phụ-ấm để lại cho thành ra một cái gia-thế lớn lao quan mê-tôa Qui cũng là người vài cây mẫu điền và trên một trăm Bến năm 26 tuổi, thầy lo làm gốc gặt ở Bêntre, gả vợ, có một tả-trưởng rồi thì lần lần đến hương trưởng. Tuổi đã ngoài 30 mà hương-trưởng Chánh cũng chưa lo bề gia-thất, trở ra bạn bè tới lớ trong nhà, thì có một [illegible] bà sáu Lý, dì ruột của thầy, là người thân thuộc của thầy mà [illegible]

Qua năm giáp-thìn, mùa mưa thất bát, lại có một trận bão lụt làm cho nhiều nhà đói khát thiếu hụt, trong lúng duy có nhà cô hương-trưởng Chánh khéo tích-trữ bao gạo tiền bạc [illegible] bão rồi mà cũng còn nhơn nhơn.

Qua năm sau, ai đắc-cử hội đồng địa-bạ, làm hội-đồng ít năm kế mãng kế ông, thì thầy ở nhà chu-cấp lo làm ruộng.

Hội đồng Chánh vẫn con nhà nho học, nên tánh rất chân chớ, ít cười buồn đùa.

Năm thầy mới đắc-cử hội-đồng thì bà hương-trưởng rồi mà bà [illegible] hay lên xuống.

Thầy hội-đồng Mai văn-Chánh người con gái là Tại-Lem, có chút tính nhan-sắc, đã 25 tuổi rồi mà chưa lấy chồng. Nghe nói hồi Thị Lem đặng 19 tuổi, thì đã có một nơi đi nói rồi, mà đến chừng còn vài tháng nữa cưới thì đặng trai bỏ không cưới nữa.

Người chú họ bên làm mai con gái của ông quản Qui cho thầy hội-đồng Chánh, có lẽ lại Tại Lem vợ biết phận mình, mà cũng tại nàng sắp chồng có ăn, nên tuy chồng có tuổi mà nàng cũng mông thầm, chớ không buồn duyên tủi phận chút nào hết. Nhưng nàng ít quen thói ở chân-thành, nên vẫn ở đồng chịu tủi cùng không nói, lại phải ông chồng theo ưa học quá, nên vợ chồng thường thường bay trái ý nhau. Tuy là hai ông bà không [illegible] nhau thường, nhưng ít hay sanh chuyện chi rầy rà trong nhà là vì thầy hội-đồng hay nhịn nhục lắm.

Lấy nhau đặng ba năm thì sanh ra Diệp-Hoa. Có hội-đồng được một đứa con gái ngộ nghĩnh, thì có tưng tiu lắm, đến lúc đứa con bốn năm hội-đồng kiếm mướn một cô phố trẻ thăm cha. Mà thầy hội đồng thấy con vẫn cũng không mừng, vẫn một con cũng không thở. Đến năm Diệp Hoa [illegible] tuổi, thì cô hội đồng lại cũng ít hay đi [illegible] Batri mà có vẫn thì [illegible] rồi ăn nên Diệp Hoa [illegible] quá [illegible] mà cô không [illegible] cũng không tỏ ý muốn thầy [illegible] hội-đồng lên Saigon cũng ở.

Cô hội-đồng thích đi chơi với con [illegible] ra đường thầy ai trầm [illegible] ngợi khen Diệp-Hoa lịch-sự [illegible] cô vẫn nhà nói tại mà cười, vì [illegible] quản Qui. Có lúc ông quản Qui dắt Diệp Hoa đến trước mặt kiểu [illegible] rồi nói với cháu ngoại rằng: « Hoa con, coi trong kiểu [illegible] con lịch sự làm đa, con biết tỏ ? Con sẽ có chồng sang trọng lắm [illegible] »

Còn nữa

SAIGON — IMPRIMERIE THANH-THI-MAU, 1 à 7 RUE DE REIMS — Le Gérant : NGUYEN-VAN SAM